

Bir matbuat Meselesi

Matbuatta kabul edilen taamüle göre bir gazete, diğer gazetelerin işine karışamaz. Her gazetenin kendine göre bir havadis veriş vurdur. Bazıları havadisın sîhhati üzerinde fazla tevakkuf etmek lüzumunu hissetmezler. Bazıları bu hususta daha ihtiyatlıdır. Memleket meselesine taallük etmedikçe, bu telâkkiler etrafında gazeteler arasında münakaşayı eniz görmiyenlerdir. Nihayet bir gazete hakkında bu husustaki hükmü yakıp vaziyetinde olan başka gazetelerden ziyade kari kütlesi vermektedir.

Fakat bazan gazetelerin, havadis nehrinde tuttıkları yol, kendi hususî işleri olmaktan çıkar ve umumi bir matbuat meselesi haline alır ki, bunu mevzuu bahsetmek, yine matbuatın selâmeti namına bir gazete için bir vebce şekli alır. İngiliz milyarderleri ile evleneceği gürlü ile ilan edilen zavallı hasta çocuğun meselesi böyle bir hâdisedir. Her şeyden evvel, gazetecilikten bir an için tecerrüt ederek kendimizi kari vaziyetine koyalım:

Hâdisenin üzerimizde bıraktığı intiba, matbuatın itimadını suistimal ettiği merkezinde olacaktır.

Bir Türk gencinin ecebi bir kadımla evlenmesinde fevkalâdelik yoktur. Ecebi kadının zengin veya fakir olmasında da fevkalâdelik aranmaz. Hatta böyle bir haberin evvelâ rivayet edilip te sonra tahakkuk etmemesi de mümkündür. Gazetelerin, havadisleri nasıl aldıklarını, bunların sîhhatini tetkik etmek için elde ne hâdar vakit olduğunu bildiğimiz için, bir havadisın sîhhati kat'i olarak tahakkuk etmedikçe gazete sahibelerinde yer bulmaması lâzım geldiği müddede edilecek değildir. Fakat bizi bu mülâhazaları serdetmeğe âmil olan hâdisenin matbuat ve şekli başkadır.

Bir gün ansızın gazetenin biri, isim ortaya atmadan bir Türk gencinin zengin bir İngiliz kadını evleneceğini yazıyor. Ertesi gün, bunu ortaya atan gazete de dahil oldu. Bu halde bütün gazeteler mübalağa rekabetine çnkarak, buna muhayyel romanlar da bile tesadüf edilmiyen bir şekil vermek istiyorlar. Kadının serveti hakkındaki mübalağayı bizim halkımız anlayabilmesi için Osmanlı Bankası ile Musul petrollarına sahip olduğunu ileri sürüyorlar. Hal buki zamanımıza göre, Osmanlı Bankası tahvilleri bu aralık en az faiz veren tahvilât arasında bulunduğundan sermayemizin garpteki verimine göre, en az cazip olmaları lâzım geldiği gibi, Musul petrolları da henüz işlenmemektedir.

Diğer bir gazete, izdivaç suretile müthiş servetin İngiltere'den çıkması için İngiliz hükümetine bir takım tedbirler aldırıyor. İngiliz siyasi hafiye teşkilâtı işe karışıyor. Ve meselenin ehemmiyetine binaen, Arabistanı Osmanlı idaresine karşı tahrik eden Lawrence alâkadâr oluyor. İstanbula güzel fakat bu defa züğürt, bir kadın gönderiliyor.

Maksat Türk genci ile zengin İngiliz kadının arasına kara kedi sokmak. Fakat beyhude! Çocuk güzel kızı iltifat etmiyor. İngiliz hükümeti, Intelligence service denilen hafiye teşkilâtı ve Lawrence mağlûp ve münhezim oluyorlar.

Ertesi gün zengin kızın müstear ismi ortaya atılıyor. Fakat gariptrik ki, bu müstear isim İngiltere'de maruf bir ailenin adı. Bunun üzerine kadının bir resmi gazete sahibelerinde çıkıyor. Ancak resmi gönderen zat, isminin ve adresini gazeteye gönderdiği ve verilen adreste bu isimde bir adam olmadığını anlaşılmasına göre, mübalağalı neşriyat karşısında ikrah duymağa başlayan bir adamın yaptığı azizlik olduğu malûm olmadıkça beraber, gazete, resmi sütunlarına geçiriyor.

Bütün bu gürlütüden sonra da şimdi hâdiseyi şişiren aynı gazeteler, aldatılmış, binaenaleyh karilerini de aldatmış diyorlar.

İtiraf edelim ki bu, matbuatımızdan halkın beklediği vekar ve ciddiyet ile kabili telif bir vaziyet değildir. Bunlar ya masa başında uydurulmuş masallardır ki, kari aldatılmış olduğundan muğber olmakta haklıdır. Yahut ta aldatılan gazete muharrirlerinin kurbanı olmuştur ki, bu kadar kolay aldanana ve habeyi lubbe yapacak derecede hafiflik gösteren adamlara karşı itimad azalsa yerli vardır. Bir gazete, her yazdığı şeyin mahza hakikat olduğuna dair karilerine karşı bir angajmana giremez. Fakat her halde şu zümri angajman vardır: Yazılan şeyin makul olması ve doğruluğunu tesbit etmek için mesai sarfedilmiş bulunması.

Mevzuu bahis hâdisede sarfedilen mesai, makul haddi bulmaktan ziyade işi makulât dairesinin haricine çıkarmak gayesine matuf olmuştur. Bunun gayrikanunî bir tarafı olmayabilir. Fakat hakkın suistimali denilen bir şey de vardır. Ve matbuatın itimada şayan olmadığı gibi bir hissini uyanmasına yardım etmesi dolayısıyla bu kayıtsızlık ta bir nevi suistimaldir.

Ahmet ŞÜKRÜ

Kaçakçılıkla mücadele için hazırlanan program bugün Fırkada görüşülecek

Fırka maliye tetkik komisyonu dün mesaisini ikmal etti

Program, bugün Fırka grupunda müzakere ve münakaşa edilecek, son şeklini alacaktır

Bir bütçe veya hazine vekâleti ihdası fikri ilerlememiştir.

Dünkü içtima riyaset eden Kâzım Paşa.

ANKARA, 15 (Telefon) — Fırka Maliye tetkik komisyonu bugün son içtimamı akdetmiş ve faaliyetini ikmal eylemiştir. Başvekil İsmet Paşa ile vekillerin iştirak ettikleri bu günkü içtima gene Kâzım Paşa riyaset eylemiştir. Komisyonun kaçakçılıkla mücadele için tanzim ettiği program hükümetin reyini

nin inzulamile ve bazı tadillerle son şeklini almıştır. Bu program yarın öğleden sonra saat on beşte içtima davet olunan Halk Fırkası grupunda müzakere ve münakaşa edilerek kat'i şeklini alacaktır. Grupun yarın ki içtimamın çok hararetli olacağı tahmin edilebilir. Grupta takarrür edecek kanun lâyhalarını hazırlamak kısa bir zamanda Meclise tevdi edecektir.

Meclisin kış tatili

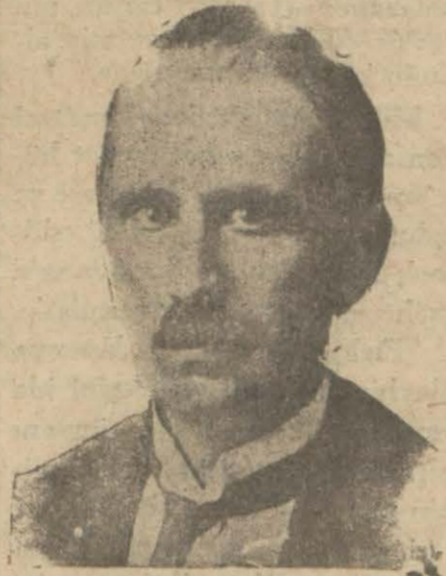
Bu lâyhaların ekserisi olan bazı kanunların line dair bulunacaktır. Lâhalar Millet Meclisinde müzakere ve kanuniyet kesbeyledikten sonra Millet Meclisi şubatın haftasında tekrar içtima etmek üzere bu ayın sonuna doğru kış tatiline karar verecektir.

Jandarma teşkilâtı

Cenup hududumuzda kaçakçılıkla mücadele için askeri kuvvetlerden istifade fikri taraftar kazanmamıştır. Ancak diğer teşkilâtla beraber jandarma teşkilâtının takviyesi takarrür etmiştir.

Siyasi müsteşarlık

Bir bütçe veya hazine vekâleti ihdası fikri ilerlememiştir. mevcut telâkkilere göre bu tasavvurun tahakkukuna şimdi-

Maliye komisyonu reisi Hasan Fehmi Bey

lik imkân görülmemektedir. Bu müteleanın atide nazarı itibara alınması ihtimali vardır. Bu yanda siyasi müsteşarlık usulü mün ihdası ve bir tecrübe olarak bu usulün şimdilik Maliye vekâletinde tatbiki da düşünülmüş ise de bu hususta da bir karar verilmiş değildir.

Şimdilik devlet varidatının çoğaltılması için gümrüklerde olduğu gibi inhisarlar da esaslı tedbirler alınacaktır. İnhi sarların tevhihi suretile inhisarlar masarifinin tenkisi bu tedbirlerden birincisidir.

Alî iktisat Meclisi

Dün birinci içtima yapıldı

ANKARA, 15 (A.A.) — Alî iktisat meclisi bugün İktisat vekili Mustafa Şeref Beyin riyasetinde birinci içtimamı ak detmiştir. Mustafa Şeref Bey bu münasebetle bir nutuk irat ederek iktisadi vaziyet ve alman tedbirler hakkında beyanatta bulunmuş ve muvafakiyet temenni eylemiştir. Müteakuben riyaset intihabı yapılarak birinci reisliğe B. M. Meclisi reis vekili Hasan Bey (Trabzon) ve ikinci reisliğe Celâl Bey (İzmir) intihap edilmiş ve meclisin ruznamesine dahil maddelerin tetkiki için üç komisyon teşkil edilmiştir.

Terkos'a tebligat Yapılmıştır

Muhiddin Bey, sugu Belediyenin işleteceğini söylüyor

Terkos şirketi tesisatının satın alınacağı hakkında şirkete tebligat yapılmış olduğunu, bu nunla beraber, şirket mahafilin de bu tebligat etrafında, gûya tebligat yapılmamış gibi, bir vaziyet gösterilmek istenildiğini de yazmıştık. Dün bu mesele hakkında bir muharririmiz vali ve belediye reisi Muhiddin Beyle görüşmüştük. Muhiddin Bey demmiştir ki:

— Nafia vekâleti Terkos şirketi tesisatının satın alınacağı noterlik vasitasile şirkete tebliğ etmiştir. Vekâlet, şirkete tebligat yapıldığı ayrıca bize de bildirmiştir. Binaenaleyh tebligat muhakkaktır.

Tesiat size devrolunursa, belediyenin bu imtiyazı elektrik şirketine devredeceği söylenmektedir.

— Benim bildiğim ve kararımız Terkos bize devrolunursa bizim Terkosu işleteceğimize dir. Başka bir şey yok...

Bu işte en salâhiyattar biri olan belediye reisi Muhiddin B. in beyanatını elbette şirket te okuyacaktır ve acaba okuduktan sonra da manidar sükûtunu gene muhafaza edecek midir?

Ankara'da kızamık

ANKARA, 15 (Telefon) — Kızamık hastalığı münasebeti ile hükümet merkezinde ana ve ilk mektepler on beş gün müddetle tatil olunmuştur.

Sabatay Zevi macerasında büyük bir rolü olan NATHAN GHAZATI

Yakalanan Hintli fakir

Polis; geçen gün şehrimizde Neva isminde bir Hintli fakiri yakalamıştı. Mevcut nizamat mucibince, bu Hintlinin hudut haricine çıkarılması için vekâletten müsaade istenmiştir. Bu müsaade gelmez Neva Sa ip ismindeki bu Hintli hudut haricine çıkarılacaktır.

Bir talih

MUGLA, 15 (A.A.) — Tay yare piyangosunun büyük ikramiyesi şehrimiz orta mektep müdürü Hilmi Beye isabet etmiştir. Biletin onda birine malik olan Hilmi Bey beş bin lira alacaktır.

Bir Çekoslovak tayıaresi geldi

Bir Çekoslovak nümüne tayıaresi dua şehrimize gelmiş ve akşam Eskişehir'e gitmiştir.

Esnaf bankası heyeti umumiye içtima

Esnaf bankası heyeti umumiye içtima bugün bankanın dördüncü vakıfhanmadaki merkezinde yapılacaktır.

Üç aylık kontenjan listede çay yok!

Bu sebepten çay fiatlarında dünden beri bir tereffu başladı

Ankaraya bir heyet gönderildi. Benzin fiatları da ihtikâr kastile yükseltiyor

"Kânunusani, şubat ve mart aylarına mahsus kontenjan listeleri yapılırken listelere (çay) konulmamıştır. Gümrük tarifesinde 213 üncü maddenin "B" fıkrasında bulunan çaya mukabil yeni kontenjan listeler de hiç bir rakıtm konulmadığına nazaran bu üç ay zarfında memleket çay giremeyecektir."

Bu haber dün piyasada bir bomba gibi patladı. İlk günlerde bunun nasılsa farkına varılmamıştır. Fakat dün vaziyet anlaşılınca, çay tacirleri Maliye heyeti teftişine riyasetine, gümrüklere, Ticaret odasına müracaat ettiler. Fakat İstanbul'da bu hususta hiç bir malumat yoktu.

Çayın listeye idhalinin unudulduğunu, bir mürettep hatası olduğunu söyleyenler vardı. Fakat diğer taraftan çay idhalinin men'edildiğini de iddia edenler bulunuyordu. Fakat diğer taraftan bu haber çok hassas olan piyasaya tesir etmiş okkası 4 liradan 24 liraya kadar tehavvül eden çay fiatları sür'atle yükselmeye başlamıştı. Şehrimizin büyük çay ticarethaneleri Ankara'ya bir zati göndererek hakiki vaziyeti öğrenmeği son çare olarak bulmuşlardır.

Yeni kontenjan listede bazı idhalât eşyasının miktarlarının çok az olarak konulması bir kısmı eşya fiatlarını tereffü sevk etmiştir. Bunların başında kahve gelmektedir. Kahve fiatları son üç gün içinde 25—30 kuruş birden yükselmiştir.

Benzin sebepsiz artıyor

Benzin fiatlarında da son günlerde tereffü görülmektedir. Halbuki buna hiç bir sebep yoktur.

Gerek kahve ve gerek benzin fiatlarının tereffüünde büyük müesseseler ve kumpanyaların rolleri görülmektedir. Küçük esnafın ihtikâr yapmasına meydan verilmemek için meşgul olunurken başlarında beynelmül kumpanyalar bulunan müesseselerin bu tarzı hareketi şayanı hayrettir.

Buhran, evlenme dairelerine giremiyor

Kapı önünde küfesini veya balık tablasını bırakıp evlenmiye gidenler var!

"50 yaşında geç mi? hâlâ da size bu ikrarı vermeğe düşünüyorum..."

Bekâr vergisi.. Teklif bile ne çabuk tesirini göstermiş..

Beyoğlu belediye dairesinin üst katındayım. Bir tarafta "evlenme memurluğu", odası, diğer tarafta "nikâh", salonu.. Koridorda bir an durdum; kendi kendime:

— Hangisine gireyim?..

Demeğe kalmadı. Nikâh aktedilen salonun kapısı aralıktı; gözlerim bilâ irade muhterem üstad Übeydullah E fendi'yi aradı. Tam bu sırada meb'usu intihap edilmeye ka-

(Devamı 5 inci sahifede)

Evlenme memurlarından Galip Bey

Vatandaş Yerli malı al Yerli malı Kullan!

Sabatay Zevi: Dün başlayan tarihî ve pek ziyade meraklı tefrikamız 5 inci sahifede

Siyaset Tefrika: 27

Birinci Millet Meclisi

Yazarı Edirne Meb'usu
M. Şeref

Meclis siyaset cereyanları içinde bocalarken taarruz patlıyor..

Millî bankalara itimat etmiyerek servetini ve parasını Alman bankalarına yatıran adam kimdi?

İşler yürümez olmuştu. İsmi işitilmeyen irtikâplar, müzayedeye ve münakaşa maskaralıkları duyulmağa başlamıştı. Halbuki bunun memlekette adı unutulmuştu. Babâlinin imansız ve ahlâksız herifleri Kuvvay-ı milliyecilerin arasına katılınca iş kötüleşti. Meclisin nazarı dikkatini celbetmeğe başladı.

İlk sesi, hulûs ve safvetin ve mertliğin timsali olan Rasih Bey (Antalya) çıkardı. Rasih (Antalya) Beyin gurur, imanlı, heyecanlı sadası kürsüden gürlerken mutlaka bu İstanbul imansız akıncıları, İstanbulda ekmecek bulamıyan Vahdetinin aç ve sefil kalıyan memurları titremişti. Daireye bir meb'usun girmesini istemiyen bu kalpsiz ve vatansız adamları getirenler de beraber...

Rasih Bey (Antalya) — Hükümetin memura ihtiyacı var.. Bunu işitiyoruz ve belki de vardır. Lâkin efendiler, millî davamızın sadık ve imanlı memurlarını gölgede bırakacak kadar babâliyen üşüyen imansızları bunların başına neden musallat ediyorsunuz. Bunlar bizim henüz hükümet teşekkülümüzü bilmiyorlar. Hâlâ bizi İstanbul meb'usan meclisi, vekilleri de nazır sanıyorlar.

Anadolunun Karadeniz sahillerine girilmez yafatasını talik edelim ve tâ davamızın ga yesine kadar bu imansızları içi mize almayalım. Hesap günü gelince temizlemek çok kolay olur.

Bu memur hücumuna maalesef mani olunamamıştı. Bunların pek çoğu gelemedi, gelmedi. Pek çoğu da o zaman, meselâ bir maliye müfettişi Vahdetinin masasını temin etmekle, henüz buna yevmiye maas verilemediği için iztiraplar geçirmekle meşgul iken Anadolu'ya gelmemiş, bir gün için Türk vatanına, Türk davasına, Türk vatana inanmamış mağrur, mütekebbir, dünyada kendisinden başka bir insanın bir şey bildiğine, bilebileceğine inanmamış bir adam o zaman ademetenezzül ile davamızla alay etmiş idi.

Sonra.. Menbar meçhul cesim servetini Almanya bankalarına yerleştirerek ahiren Almanyanın iktisadi darlığı zühredince parasını kurtarmak için şimdi Almanya'ya koşmuştu. Halbuki bu parasını bizim Millî bankalarımıza vermemişti. Çünkü hâlâ millî Türkiye devletine imanı yoktur.. Hâlâ, bugün ona en yüksek bir mevki veren Türk milletine kin dar, garazkâr ve mağrur nazarlarla bakarak, zaten kendisinin yalnız mide ve bağırsaklar ile bağlı olduğu Türkiye ve Türkleri sevmeyen.. Fakat alıncap millet onu hâlâ naz ve na'im içinde, en yüksek maas

vererek besler durur. Adaletin böyle garip tecellileri vardır. Meclis bunlara haddini bildirmeğe azmetti ve Babâlinin mağrur ve mütekebbir memurlarına (Türk mahallesinde sal yangoz satılmıyacağı) şiddetle anlattı. Düşman cephesinde kıpırtı başlamıştı. Zaten dahili siyasetinde tahavvüllerin husulü cepheyi yürütmeğe sevk ediyordu. Taarruz haberleri duyulmağa başladı ve bir gün patlak verdi.

Rasih Bey (Antalya) birinci mecliste

Bu taarruzun haberi meclise eriştiği gün, hükümet haberi verdiği zaman derhal meclis ayaklandı. Şimdi vatan kavgusu her duyguyu söndürmüş, gözler cepheye çarpışan büyük ruhlu, tarihin büyük oğlu Meh metçiğe dikilmişti.

Herkes uhdesine düşeni ya pıyordu. Boğucu bir sıcak gün idi. İlk hücumun şerefli şehidi miralay Nazım Beyin cesedi İstasyona gelmişti.

Bir Türk bayrağına sarılı tabutu başımız üstüne alarak mezarlığa giderken bütün ağır lar susmuş, kalpler söyliyor du ve herkes cephedeki şiddetli harbin neticesini düşünüyordu. Bir Türk bayrağına sarılı tabutu başımız üstüne alarak mezarlığa giderken bütün ağır lar susmuş, kalpler söyliyor du ve herkes cephedeki şiddetli harbin neticesini düşünüyordu.

Bir akşam üstü müdafai hukuk gurupı binasında (Hâki miyeti Milliye) gazetesinin başında temiz ve yüksek bir feragatla çalışan sevimli Ziya Gevherin (Şimdi Çanakkale meb'usu) yanına geçenler uğradı. Her dakika beraber idik. Ziya Gevherin gazetesine elimden geldiği kadar fırsat ve vakit bulduca yardım ederdim. Ziya Gevher çok düşün celi, gözü yaşlı gibi idi. Bu imanlı ve genç arkadaşım teessürü beni çok mahzun etti. Ziya Gevher iyi gören, iyi düşünen, ruhunu ve kalbini millî davaya bağlamış bir genç idi. Mutlaka onu meyas eden bir haber vardı.. Ziya Gevher bana inanmadığı, inanmadığı bir haberdan bahsetti.. Menbar nı sağlam buluyordu.

(Devamı var)

Fırka meclis grupunda verilen kararlar

ANKARA, 15 (A.A.) — C. H. Fırkası Meclis Grubu bugün saat 15 de Tekirdağ meb'usu Cemil Beyin riyesinde mutak içtimamı aktederek ruznamesinde mevcut Türk dilinin her nevi dirka mensup vatanşahlar arasında tamamile takrir ve tamimine dair Muş meb'usu Kılınç oğlu Hakkı Beyin takririni müzakere etmiş ve binnetice icabı teemmül üzere hükümete tevdiini kararlaştırarak celseye nihayet vermiştir.

İtalyada işsizlerin adedi artıyor

ROMA, 15 (A.A.) — 30 Teşrinisanide işsizlerin mikdarı 378,287 kişiyi bulmuştur. 31 Teşrinievvelde işsizlerin adedi 799,744 kişiden ibarettir.

Sinir buhranı neticesi

ANKARA, 15 (Telefonla) — Bu sabah Ziraat mektebi karşısındaki İktisat vekâleti şarapçılık laboratuvarı şefi Zafer Bey bir sinir buhranı neticesinde bilek ve boğaz damarlarını kesmek suretile intihar etmiş ve ölmüştür.

HARİCÎ HABERLER

Gandhi Hint yolunda!

Müslüman - Mecusî kavgasına, kardeş kavgası, diyor BİRİNDİZİ, 15 (A.A.) — M. Gandhi, Hindistana mütevaccihen vapura binmiştir.

Gandhi'nin mühim beyanatı

ROMA, 15 (A.A.) — "Action Colonial," Gandinin bu mecmuanın Hintli bir muharri rine yapmış olduğu beyanatı neşretmektedir. Yuvarlak Masa konferansından sonra Hindis tan için intihap edilecek bir tek yol vardır. O da mutlak bir istiklâl elde etmek için sonuna kadar mücadeledir. Mumaileyh şü sözleri ilâve etmiştir:

"Ben kinden, cebir ve şiddetten ve kandan nefret ederim. Fakat Allah öyle isterse buna mâni olmak elden gelmez.."

Mecusilerle müslümanlar arasındaki münasebet hakkında Gandhi şöyle demiştir:

"Eğer sarfolunan bütün meseiye rağmen, bunların aralarında bir anlaşma vüde getir meğe muvaffakiyet elvermeyecek olursa netice, sonu ne olursa olsun bir kardeş kavgası olacaktır.."

Mahatma, netice olarak, bir ihtilâl zuhuru takdirinde Hint milletinin güzidelerinin yeni nesil ile yeni bir Hindistan teşkiline çalışacaklarını söylemiştir.

Balkan konferansı

ATINA, 15 (Hususî) — İki ay evvel İstanbulda içtima eden Balkan konferansı müzake ratında Yunan heyeti murahhasıdır. Şimdi vatan kavgusu her duyguyu söndürmüş, gözler cepheye çarpışan büyük ruhlu, tarihin büyük oğlu Meh metçiğe dikilmişti.

Herkes uhdesine düşeni ya pıyordu. Boğucu bir sıcak gün idi. İlk hücumun şerefli şehidi miralay Nazım Beyin cesedi İstasyona gelmişti.

Bir Türk bayrağına sarılı tabutu başımız üstüne alarak mezarlığa giderken bütün ağır lar susmuş, kalpler söyliyor du ve herkes cephedeki şiddetli harbin neticesini düşünüyordu.

Bir akşam üstü müdafai hukuk gurupı binasında (Hâki miyeti Milliye) gazetesinin başında temiz ve yüksek bir feragatla çalışan sevimli Ziya Gevherin (Şimdi Çanakkale meb'usu) yanına geçenler uğradı. Her dakika beraber idik. Ziya Gevherin gazetesine elimden geldiği kadar fırsat ve vakit bulduca yardım ederdim. Ziya Gevher çok düşün celi, gözü yaşlı gibi idi. Bu imanlı ve genç arkadaşım teessürü beni çok mahzun etti. Ziya Gevher iyi gören, iyi düşünen, ruhunu ve kalbini millî davaya bağlamış bir genç idi. Mutlaka onu meyas eden bir haber vardı.. Ziya Gevher bana inanmadığı, inanmadığı bir haberdan bahsetti.. Menbar nı sağlam buluyordu.

(Devamı var)

Super İle de France vapuru

PARIS, 15 A.A. — Ecebi memlekelerde Super İle de France'in inşaatının talik edildiğine dair bir şaya devaran etmektedir. Bu haber, resmen tekliz olunuyor.

İtalyada fena havalalar

ROMA, 15 A.A. — Fena havalaların İtalya'nın muhtelif havalisinde hasarata bais olmuş olduğu bildirilmektedir. Birçok binalar fırtına tesiriyle mühim surette hasara uğramış, lüremitlerin düşmesi yüzünden birçok kimseler yaralanmıştır. Birçok ağaçlar kökünden çıkmıştır.

İtalyada tevkifat

ROMA, 15 A.A. — Stefani Ajansının bildirdiğine göre 3 şahıs tevkif ve hususi mahkeme huzuruna sevk edilmiştir. Bunlar — teki Faşist aleyhtarî teşkilât tarafından tertip olunan ve infillaki maddeler kullanmak suretile yapılacak olan bir suikaste methaldar olmakla mazmundurlar.

Vatandaş!

Beş para yersen 10 para biriktir.. Millî ve şahsî servet böyle olur..

Çin hükümet Reisliği

Çan - Kai - Şek istifa etmekle beraber

başkumandanlıkta kaldı

CENEVRE, 15 (A.A.) — Cemiyeti Akvam kâtibî umumi si 11 kânunuevvelde Japon heyetinden almış olduğu yeni bir notayı meclis azasına tevdi etmiştir. Bu nota, Çinde Japonlar aleyhine yapılmakta olan tahrikâtın ve Mançurideki haydutluk vakayinden bahsetmektedir. Notada bilhassa Çin maarif komisliğinin 10 kânunuevvel tarihinde Pekin maarif idaresine ve bütün fakültelelere bir talimatname göndererek mekteplerde mutak program haricinde bir kaç saat "Japon emperyalizminin Çindeki müte cavizane siyaseti tarihi, nin tedris edilmesini emretmiş olduğu beyan edilmiştir.

Millî hükümet, icra komitesi son zamanlarda her eyalet hükümetine, bütün idarelere ve zabıta servislerine tebliğ edil mek üzere Tchang-Sue-Liang'a mahrem talimat göndermiştir.

"Fırka organlarımızın Japonya aleyhindeki mücadelelerini idarey emahsus talimat,, ünvanı altındaki bu vesika, her Çinlinin yapacağı işlere ait direktifleri, propaganda ve sair hususata ait tarifati ihtiva eylemektedir.

Nota, Çinde son zamanlarda Japonlar aleyhinde yapılmış olan bir takım tarikat vak'aları zikretmektedir. Notada, Mançurideki haydutların faaliyeti muntakaları tasrih edilmekte ve 10 - 11 Teşrinisanide Mançuri toprağında 34 haydutluk vak'ası yapılmış olduğu beyan olunmaktadır. Bu yüzden telef olanların mikdarı 59 kişi olup 19 kişi de yaralanmış ve 69 şahıs da rehine olarak alıp götürülmüştür.

Çan-Kai-Şek'in istifası geciktii

ŞANGHAY, 15 (A.A.) — Mareşal Şan - Kai - Şek millî hükümet ve icra komitesi riyaseti vazifelerinden resmen istifa eylemiştir. Maamafih, orduların kumandanlığı vazifesini muhafaza etmektedir. Maliye nazırı M. Soung, uhdesinde bir lunan nezareti muhafaza etmesi rica edilmişse de mumaileyhin bu vazifeyi terkedeceği zan olunuyor.

LONDRA, 15 (A.A.) — Ceneral Chang - Kai - Chek başkumandanlık vazifelerinde birlikte yarm milyon asker kumandasını uhdesinde muhafaza edecektir. Mumaileyhin, terketmiş olduğu millî hükümet riyasetinin millî idarenin tam ve kat'i teşekkülüne itidarenin muvakkat merkezi idare komitesi azasından Lins - Han tarafından ifa edileceği zannediliyor. Yeni kabinede Kantolonu anasırı tahakküm etmesi de çok muhtemel addediliyor.

Yerine kim geldi?

NANKİN, 15 (A.A.) — Chiang - Kai - Şek'in uhdesinde bulunan vazifelerinden hepsinden istifası merkezi icra heyeti ve Koumintang'ın merkezdeki mürakabe komitesi tarafından bugün kabul edilmiş olduğundan teşrii meclis reisi M. Lin Shann Çin hükümeti reis ve killiğine tayin olunmuştur. Lin Shann'dan münhal kalan teşrii meclis reisliğine de M. Chen Ming Shü intihap edilmiştir.

M. Yoshizawa Japonyaya gidiyor

TOKIO, 15 (A.A.) — Paristeki Cemiyeti Akvam içtima larında murahhas sıfatile bulunan ve Japonyanın Paris sefiri olan M. Yoshizawa, yeni Japon kabinesinde uhdesine tevdi edilen hariciye nezareti umurunu deruhte eylemek üzere Japonyaya avdet etmek talimatını almıştır.

M. Yennings

Merkezi Newyork'ta bulunan Amerikan Türk dostluk cemiyeti ikinci reisi M. Asa K. Yennings, birkaç gündenberi şehrimizde bulunmakta. M. Yennings, şehrimiz ve Ankara mehafiline tamâmî bir Türk dostudur ve memleketimizde muhtelif cemiyetler tarafından idare edilmekte olan hayır işleri ile alakadar olmaktadır. Dostumuz her sene İstanbul'a gelecek Ankara'ya gitmek ve hayır cemiyetleri ile temas ederek, Amerikan bazı muavnetler temin etmektedir.

M. Yennings gecenlerde Ankara'ya gitmiş ve Gazi Hz. tarafından kabul edilmiştir. Mumaileyh dün bize Ankara'daki temasları hakkında şu izahatı vermiştir:

"Ankara'da Halk fırkası ikinci reisi Ali ve Ali Rana Beylerle İhsan Pa. ve Naci Pa. nın refikası H. tarafından teşkil edilmiş olan Hayır işleri yardım cemiyeti erkânı ile görüştim. Bu sene hayır cemiyetlerine bazı muavnetlerle bulunmamız mukarredir. Ankara'daki temaslarımızın meremesini yakında göreceksiniz. Fakat mesele henüz tatbikat sahasına intikal etmediğinden kat'i bir şey söyleyemeyişim.

Ankara'da Gazi Hz. ile vaki olan mülakatım bende unutulmaz intibalar bıraktı. Ben öteden beri Türkiye ve Türk dostluğu ile pek ziyade alakadarm. Bu sebeple her sene gelir ve hükümet erkânı ile görüşürüm. Bu defa da Hayır İşleri Yardım Cemiyeti ile temas ederek M. Yennings, Sıhhiye teklifâtına ve Himaye Etfale yardım için kendilerine vaki olacak teşriki mesaisinin şekli hakkında görüştim. Easen, Türkiye ile Amerika arasında mukarerenet ve dostluk rabtularını takviye etmek yeğâne arzudur ve bütün mesaim buna matuftur."

Bale'deki Müzakereler

Alman teydiyatının yeniden

fatili tavsiye edilecek

NEYYORK, 15 (A.A.) — Bale'den Associated Press'e bildirildiğine göre Almanyanın istitaat kabiliyetini tetkike me mur mütehassıslar komitesi, Almanyanın tamirat bedellerinin tehiri kabul olan kısmına ait teydiyatın yeniden fatili tavsiyesinde bulunacaktır.

BALE, 15 (A.A.) — Muta-hassıslar komitesinin tebliği, altını iştiira kuvvetine nazaran fiatlarda bir düşüklük ve gümrük tarifelerinde mütemadi bir tezeyüt bulunduğunu beyan etmektedir.

Müzakere tamamen ilmi bir şekil almıştır. Fransızlar tamiratın yalnız iktisadi ve mali ma hiyette olmayıp aynı zamanda siyasi bir mahiyeti haiz olduğunu beyan etmektedir. M. Collijn'in raporunun vuzuhu ve sara-hat gibi meziyetleri umumiyetle kabul ve teslim edilmiştir. Ancak bazı murahhaslar tamirat bedellerinin Alman murahhaslarla bitaraf murahhaslar tarafından gösterilen nisbetler dahilinde tedisinin tesirini münakaşaya şayan görmüşlerdir.

Bugün, Alman demiryolları nizamnamesi hakkında müzaker e yapılacak ve bir kere bu mesele halledildikten Alman pilân çösu tanzim olduktan sonra, v arılmak istenilen neticelere geçilebilecektir.

Türk dostu bir Amerikalı

Hayır cemiyetlerine yardım şeklini görüşmek üzere geldi

M. Yennings

Merkezi Newyork'ta bulunan Amerikan Türk dostluk cemiyeti ikinci reisi M. Asa K. Yennings, birkaç gündenberi şehrimizde bulunmakta. M. Yennings, şehrimiz ve Ankara mehafiline tamâmî bir Türk dostudur ve memleketimizde muhtelif cemiyetler tarafından idare edilmekte olan hayır işleri ile alakadar olmaktadır. Dostumuz her sene İstanbul'a gelecek Ankara'ya gitmek ve hayır cemiyetleri ile temas ederek, Amerikan bazı muavnetler temin etmektedir.

M. Yennings gecenlerde Ankara'ya gitmiş ve Gazi Hz. tarafından kabul edilmiştir. Mumaileyh dün bize Ankara'daki temasları hakkında şu izahatı vermiştir:

"Ankara'da Halk fırkası ikinci reisi Ali ve Ali Rana Beylerle İhsan Pa. ve Naci Pa. nın refikası H. tarafından teşkil edilmiş olan Hayır işleri yardım cemiyeti erkânı ile görüştim. Bu sene hayır cemiyetlerine bazı muavnetlerle bulunmamız mukarredir. Ankara'daki temaslarımızın meremesini yakında göreceksiniz. Fakat mesele henüz tatbikat sahasına intikal etmediğinden kat'i bir şey söyleyemeyişim.

Ankara'da Gazi Hz. ile vaki olan mülakatım bende unutulmaz intibalar bıraktı. Ben öteden beri Türkiye ve Türk dostluğu ile pek ziyade alakadarm. Bu sebeple her sene gelir ve hükümet erkânı ile görüşürüm. Bu defa da Hayır İşleri Yardım Cemiyeti ile temas ederek M. Yennings, Sıhhiye teklifâtına ve Himaye Etfale yardım için kendilerine vaki olacak teşriki mesaisinin şekli hakkında görüştim. Easen, Türkiye ile Amerika arasında mukarerenet ve dostluk rabtularını takviye etmek yeğâne arzudur ve bütün mesaim buna matuftur."

SON DAKİKA

Say ve amelin verimlerini hesaplı bir surette sarfedelim

İktisat vekilinin nutku

ANKARA, 15 A.A. — Millî İktisat ve Tasarruf haftası münasebetile İktisat Vekili Mustafa Şeref B., dün akşam radyoda atideki konferansı vermiştir:

Muhterem Vatandaşlar; İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin tertip ettiği tasarruf haftası bize iktisadi hayatımız, iktisadi vaziyetimiz hakkında hasbihal yapmak fırsatını veriyor. İktisat işi, bir millet ve devlet meselesi olarak gözümüz önüne konmuş bulunuyordu.

Imperatorluk devletinin bünyesi ve garp iktisadiyatı karşısında hareketsizliğe mahkûm bulunması millî iktisadın teşekkülüne zatında mâni idi. O devirde Türkiye ve Türkler haricî ve dahilde başka emeller besliyen unsurların istismarına bağlan-mış olarak devam edip gidiyordu. Ankara'da yeni Türkiye millî devleti kurulurak devlet millileştirildiği gibi iktisat işini de millileştirmek icap ediyordu.

Bu uğurda çalışırken 929 senesi ortalarında iktisat mazide görülmü-yen bir ehemmiyet aldı. Bu tarihten itibaren yavaş yavaş genişliyerek bütün dünyayı saran iktisadi buhran işi yeni Türkiye için son derece ehemmiyetli ve müstacel bir hayat meselesi haline getirdi. Cumhuriyet hükümeti bir taraftan paramız kıymetini tutmak diğer taraftan memlekette muvazene ve zinde bir iktisat hayatı kurmak zaruriyetlerle karşılaştı. Millî parayı tutmak için lâzım gördüğü tedbirleri aldı ve muvaffak oldu.

Bir nokta etrafında Muhterem Vatandaşlar; Hepimizin bilimiz lâzımdır ki bir memleketin iktisadi selâmeti yalnız hükümet tedbirleriyle olup biter bir keyfiyet değildir. İktisadî mâna-da devlet, birlikte ve beraberce çalış-sın aynı millette mensup fertlerden müteşkil bir topluluktur. Bir mil-let fertlerinin ve bütün devlet teşkilâtının birlikte ve beraberce aynı hedefe doğru candan ve elele yürüme-sini icap ettiren sebepler tarihte bu-günkü kadar ehemmiyet ve azamet-i hiç bir zaman bir araya gelme-miş ve hiçbir zaman bu kadar hâkim olmamıştır. Bugün büyük küçük, kadın, erkek her Türk tek bir nokta etrafında toplanacaktır. O nokta millî iktisadı korumaktır. Millî iktisadî kurmak ve korumak işi her Türkün yapması lâzım olan ilk iş yerli mal kullanmaktır.

İhmal yok! Oyle bir vatandayız ki bir dakikâlık ihmal ve müsamaha kabul etmez vaziyetimiz bunun söylediğimiz kadar kuvvetli bir iman halinde gö-ğüslerimizde yer tutması icabetmek-tedir. eYrli mal kullanmamız bizim için millette bir müdafai nefis meselesi halindedir. Yerli mal kullanan her vatandaş memleket istihsaline hizmet eder.

Memleket işçiliğine çalışacak sa-ha açar memleket yeni kıymetler kazandıracak memleketteki refah seviyesinin yükselmesine yardım eder. Yerli malın verdiğimiz para kendi mahsulünde kıymetlenmesine yarar. Çünkü benim aldığım yerli malın parası o yerli malın sahibinin istihlâk kabiliyetini artırır.

Bu suretle vatandaşlar; yerli mal kullanmada birbirinin mahsulle-rini kıymetlendirerek birbirlerine yardım etmiş olurlar ki bu vatandaşlık bağının hiç çözülmek bilmiyen maddi bir tecellisidir. Bunun içindir ki yerli mal kullanmakla fedakârlık hissi değil bir zevk ve neşe hissi du-yulur. Yerli mal kullanmak bütün millî faaliyetlerin kuvvetini ve ha-yat suyunu temin eden bir kaynak

mesabesindedir. İstihsal artar. Ve tandamın iş sahibi, genişler haricî o-lan alış ve satışında muvazene tes-t eder. Paramız kıymetini muhafaza eder. Memlekette fakrüzaruret yet-ne refah kendisini gösterir.

Paramızın kıymeti muhafaza ol-mur dedik; Bu üzerinde durulacak bir noktadır. Paramız bir hizmetini-zî veya bir malmızı temsil eden bir kıymettir. Eğer paramız ihtiyacımız-mızın tatminine yarayan bir hizmet veya bir mal tedarik etmemize yarar yorsa cebimizdeki paramıza mukabil bize bir hizmet veya mal vermiş ol-duğumuzdan ileri geliyor. Bu suretle para yalnız tabedilmiş bir kıyâet parçası olmakla kalmaz, bir kıymet temsil eder. Para bizim ifa etmiş ol-duğumuz bir hizmeti veya bize al-ıken elimizden çıkarmaya razı oldu-ğumuz bir mal temsil eder. Paramız kıymetinin düşmesi elimizdeki para-yı elde etmez için vaktiyle yapmış ol-duğumuz hizmet veya vermiş oldu-ğumuz malı kaybetmemiz demektir. O hizmet veya malın mukabilinde ihtiyacımızı yatıştırarak mukabil bir his-met ve mal almakta mahrum olma-mız veya eksik almamız demektir.

Bu suretle paramızın düşmesi um-mî olarak kıymetlerin eksikmesi, memleketin umumiyetle fakirleşme-si demektir. Eğer bugün paramızı tutmak için yerli malın almak zaruretinde olduğumuzu ihmal edecek olursak içinde bulunduğumuz iktisat buhranını takio edecek yarmıkî dünya nizamına mâlûp, zayıf, perişan bir halde ve istismar olunanlara mahsus sınıfta mevki almağa bu-günden boyun eğmiş oluruz. Buna düzmek için yerli mal kullanmak kalbimize seciye ve imana selâbetli yerleşmelidir.

Vatandaşlar; yerli mal kullanma-yı iman haline getirmekle beraber tasarruf etmek ve tutumlu olmak ta şiarımız olmalıdır. "Bugün bulduğum bugün yerim, hakkerimdir yarına" darbi meseli iptidai kavimler ve en-nerjisi sönmüş milletler içindir.

Türk gibi enerji deposu olan bir millet ancak yarı öbür gün ve da-ha öbür gün ve daha ilerisi için çar-lıdır. Muasır iktisadiyatın mümeyyiz vasfı ihtiyacıların tatmin vasıtalarını mevcut ihtiyaçlar haricinde teraküm ettirmek ve tekiş etmektir.

Tasarrufun kolay olan şekli para biriktirmek, biriktirilen parayı yeni istihaller için işletmek suretile olanıdır. İşte, iktisadın dayandığı emal yet direği bu şekildeki tasarruftur. Bu tasarrufu kendisine şiar etmiyen, işlerinde günü gününe yaşamak fikri hâkin milletlerin kendi hallerine bırakılmaları düşünülemez. Enerjisi kuvvetli olan milletlerin bunla-n başına geçer bunları çalıştırsınlar ve bu-ların çalışmalarından çıkan mahsul-leri, hattâ çalışanlara günü gününe yaşayacak kadamları bile vermekte nazlanarak almı götürürler.

Her birimiz hayat seviyelerimize göre ihtiyaçlarımızı adet üzere ya-tıştırarak ve daha bundan fazla ka-zanmak için çalışarak fazlasını tasarruf etmeliyiz. Ancak bu sayede bir kü, milli bir sermaye vüde getire-biliriz. Türk gibi enerji deposu olan bir millete yarışan da budur. Tasarruf yapabilmek için de say ve amelin verimlerini de hesaplı surette sarfe-dilmek lâzımdır. Her masrafımızda süreklî bir dikkat hâkim ol-malıdır. İhtiyaclarımızı normal hayatı-mıza göre intihap etmeliyiz.

Vatandaşlar, yerli malmızı kul-lanmak tasarrufla milli sermaye vü-cude getirmek, tutumlu ve refahlı ve hesaplı bir hayatı şiar edinmek sayesinde içinde bulunduğumuz ge-çik devrini zararsız geçirmiş, millî ik-tisadımızı kurmuş ve korumuş olu-ruz. Hükümet ve millette elele yap-a-camız bu müsteker ve umumi ha-reketlerle müstahak ve namzet oldu-ğumuz beynelmihâl hayattaki iktisad-ı yüksek mevkiimizi tutarız. Her münasebetle ve hele iktisat haftası münasebetile memleketimizin her ta-rafından ve küçükten büyüğe ka-dar herkesten bu uğurda yükselen tezahürler istikbalimiz için bir teminatır.

Hürmetle selâmlar ve sözlerine nihayet veririm."

ANKARA, 15 (Telefonla) — Yedi sene evvel Hukuk mektebi olarak açılan Ankara hukuku resmen fakülte ünvanını almıştır. Heyeti Vekilinin bu husustaki kararı Reiscümbur Hazretleri-nin tasdikına iltikaran etmiştir.

Hariciye müsteşarı tekrar Avrupaya gidecek

ANKARA, 15 (Telefonla) — Rahatsızlığına mebnî mezun bulunan Hariciye müsteşarı Numan Bey görülen lüzum üzerine tedavi için tekrar Avrupaya gidecektir. Kendisine umum müdür 'orden Cevat Bey vekâlet etmektedir.

Gümrük için son talimat dün geldi.

Ekonomi

Lehistan bize iyi bir mahreç olabilir

Lehistan'ın bir çok ihracat mallarımıza ihtiyacı vardır

Memleketimizle Lehistan arasında akdedilen Ticaret muahedesi henüz mevki mer'iyete girmemiştir. Lehistan ne gibi mevut ihrac edebileceğimize dair Berlin Ticaret mümessillüğünden Ofise şayanı dikkat bir rapor gelmiştir.

Bu raporda Lehistanın meyve ve sebze itibarile çok fakir bir memleket olduğu, az miktarda yetişen sebzelerin de ihtiyacı kafi gelmediği, portakal, mandarin, üzüm, kavun ve incirin temamen hariceten geldiği bilhassa patlıcan, enginar yetişmediği kaydedilmektedir. Bundan maada Lehistan tahin helvası da fazla miktarda istihlak olunmaktadır.

Alpullu fabrikası istihsalı artıracak

Alpullu şeker şirketi, her sene olduğu gibi, bu sene de fabrikasının istihsalatını arttırmak için tertibat almıştır.

Alpullu şeker fabrikasının son istihsal miktarı 14000 ton idi. Aldığımız malumata nazaran, fabrikanın gelecek istihsal senesinde 18 - 20 bin ton şeker çıkarabilmesi için tertibat alınmıştır.

Fransaya gönderilecek yumurtalar

Fransızın yumurta idhalatına damga usulünün vazedildiğini yazmıştı. Damgaların ne şekilde olacağına dair Ofise malumat gelmiştir.

Viyanada beynelmil bir panayır

Viyanada 13 Marttan 20 Martta kadar devam etmek üzere 12 inci beynelmil panayır açılacaktır.

Dört memlekette hububat fena

Avusturya, Macaristan, Yugoslavya ve Çekoslavakya hububat istatistiklerine nazaran, bu dört memlekette 1931 senesi buğday, arpa, çavdar ve mısır istihsalatı noktai nazardan fena olmuştur.

1931 buğday istihsalatı 930 senesine nispetle yüzde 12,8, arpa istihsalatı yüzde 19 ve çavdar istihsalatı yüzde 23 noksandır. Yalnız Yugoslavyanın buğday istihsalatı iyi bir derecededir.

Macaristanda buğday istihsalatının ihtiyacı kafi olmaması Macaristan iktisadi vaziyetinde tesirini göstermiştir.

Samsundan bir haftalık ihracat

Samsun mntakasından son bir hafta zarfında 342,261 kilo tütün ve 1596 sandık yumurta ihrac edilmiştir. Tütün stoku 5,848,395 kilodur. Tütün ihracatı en ziyade Newyork ve Çekoslavakya, yumurta ihracatı da İspanya ve Yunanistana yapılmıştır.

Yunanistanda sigara ikenler azalıyor

Yunanistan'da tütün istihlakatı muntazaman azalmaktadır. Yunanistan'ın 1922 senesinde tütün istihlakatı 6 milyon kilo kadardı. Halbuki son senelerde bu miktar 4 milyon kiloya kadar düşmüştür.

Giresonda fındık satış kooperatifi

Dün şehrimize gelen malumata nazaran, Gireson fındık tacirleriyle fındık müstahsilileri birleşerek aralarında bir fındık satış kooperatifi yapmışlardır.

İktisat vekâletine gönderilen kooperatif nizamnamesine nazaran, kooperatif fındık istihsal şartı düzeltilen, müstahsilin hukuku vikaie edecek ve satış meselesi yoluna girecektir.

Gelen malumata nazaran, son 15 gün zarfında fındık fiyatları tenezzül etmiştir. Bu hal âlakadardları endişeye düştürmektedir.

Amerikan bankaları birer birer kapanıyor

WORSESTER "Massachusetts" 15 A.A. — Bancroft Trust Company bankası münasebete bulunduğu Federal National Bank müessesesindeki halk mevduatının fazla miktarda çekilmesinden dolayı mezkur bankanın müşkil vaziyete kalması neticesi olarak muamelesini tatil etmek mecburiyetinde kalmıştır. Lowell Massachusetts Middlesex

lik olduğu halde National Bank'ın bir şubesi olmak hasebile faaliyetini tatil etmiştir. Bu bankanın hükümetle hiç bir âlaka ve münasebeti yoktur.

Liyon'da ipek piyasası durgun

LYON, 15 A.A. — Piyasa son dercede atıldır. Muamelelerdeki betaat şimdiye kadar görülmemi olan had bir dereceye vâsil olmuştur. Her tarafta işsizlik artmaktadır. Her tarafta gümrük maniaları ihdas edildiği ve bundan mütevellit bir iktisat siyaseti takibine başlanılmış olduğuna haberleri fevkalâde endişe tevlihtir.

Yünlü kumaşlar modası, pek yakın bir zamanda ipekli mensucatın tekrar revaç bulmasına mâni olacak mahiyettedir. Fiatler, itibari olarak tevakuf halinde olup temayül zayıftır.

Milano'dan talepler mahduttur. Kuru kumaşlar için hiç mesabesin dedir. Fiatler, zaaf göstermekte ve birçok ipikhanelerin önümüzdeki hasat mevsimine kadar kapılarını kapamak niyetinde olmalarından müteessir bulunulmaktadır.

Firelere gelince, bunların vaziyeti de daha iyi değildir. İşler pek azdır. Kumaş piyasası iktisadi ve mali vukuat dolayısıyla birçok manialara maruz bulunuyor. Piyasada tahavül husulü zmana mutavaklektir. Zira burhan birçok memleketele şamil bulunulmaktadır.

Paris borsası

PARIS, 15 A.A. — Dün borsada memnuniyeti mücip bir başlangıçtan sonra bir takım karışıklıklar tezahür etmiştir. Esasen faaliyet son haddine irca edilmiş bulunulmaktadır. Fakat tesicilâtın kısmi azamı geçenlerden pek az farklıdır. Bu suretle 15 gün zarfında memnuniyet verecek bir tasfiye yapılabileceği ümit ediliyor. Fransız rantları tekrar yükselmiştir. Kömür tahvilâtı zaiftir. Ar bitrajı eshamı Rio Cinto kıymetlerinin tenezzülünden müteessirdir. Fransız sanayi eshamı mukavemet etmektedir. Para daha zaiftir.

Yen'in sukutu Alman tacirlerini düşündürdü

BERLİN, 15 A.A. — Japon devizinin sukutu matbuatı meşgul etmektedir. Gazeteler Japona'nın İngilizlere imtisal etmesinin intizar eykemektedirler. İhracat sanayi ve ticaret mahafili, endişe içindedir.

Borsa fiatları

Kambiyo	Kapanış
Fransız frangı	12 06 00
İngiliz lirası	7 32 00
Dolar	47 34 00
Liret	9 25 41
Belga	3 40 00
Drahmi	37 63 25
İsviçre frangı	2 42 50
Leva	62 95 00
Florin	1 17 14
Kuron Ç	15 80 56
Şiling A.	3 96 85
Pezata	3 59 35
Mark	1 99 65
Zloti	4 24 22
Pengo	3 55 80
Ley	78 68 00
Dinar	26 00 00
Çervonets	00 00 00

Tahvilât	Kapanış
İ Dahili	
D. Muvahhade	38 25
A. Demiryolu	16 90

Borsa Harici	Kapanış
Altın	9 53
Mecidiye	51 00
Banknot	2 42

Spor

Lik maçları

İSTANBUL, 15 A.A. — İstanbul heyetinden tebliğ edilmiştir: 18-12-931 tarihinde icra edilecek Lik Maçları Taksim Stadyumunda: İstanbulspor - Anadolu 2 inci saat 10.15 hakem Adnan Bey. Beşiktaş - Vefa Kum. Zinci saat 11.30 hakem Emin Bey. İst. Spor - Anadolu 1 inci saat 12.45 hakem Sedat Rıza Bey.

Rüsumatta

Halı ithali Durdu

Mazrufların zarfları kontenjana dahil addedilmeyecek

Hariçten gelen kolilerin memlekete idhal şeraitini öğrenmek üzere Ankaraya gitmiş olan Paket posthanesi gümrük muavini Nureddin Bey dün avdet etmiştir. Nureddin Bey'in avdetile de kolü idhalatının vaziyeti inkişaf etmiş değildir. Bunun yeni talimat gelinceye kadar kolü idhalatı durdurulmuştur. Koli idhalatı 2 numaralı kararname ile kontenjana tabi tutulmaktadır. Yalnız bunun başlangıcı ne vakit olacaktır. Diğer kısmı idhalat eşyasının idhali ise oldukça kolay ve seri bir surette yapılabilmektedir.

Muhtelif zarflar derununda memlekete giren idhal eşyası hakkında zarfları kontenjana ya hiç bulunmadığından veya az bulunduğundan dolayı tereddüdü mücip olmaktadır. Buna dair gümrüklere şu tebliğ yapılmıştır:

Kontenjan listesi dahilinde bulunan eşyanın mazrufları ile beraber olmak şartıyla zarflar kontenjandan hariç olarak serbetce imrar edilecektir.

Dün bu emirden sonra gümrükte toplanmış olan fazla miktarda çay, şeker, pirinç kavhe gibi mevut kıymetlere başlanmıştır.

Başvekilin Geçirdiği kaza

Rapor geldi. Şoförler tahliye edildiler

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin İstanbulda geçirdikleri otomobil kazası neticesinde hâsil olan cerihaların son raporu gelmiştir.

Bu raporda İsmet Paşanın cerihalarının bir haftada iyileştiği bildirildiği için, dün müddeumumilik mevkuף şoförler Mithat ve Cemal Efendiler tahliye edilmişlerdir.

Abbas Hilmi Pş.nın bir tezkibi

Kudüs kongresine muvafakiyet telgrafı çektiği doğru değildir

Sabık Hıdiv Abbas Hilmi Pş. nin Kudüs İslâm kongresine muvafakiyet temenni eden bir telgraf gönderdiği dün akşam gazetelerinden biri tarafından yazılmış ise de bu haber doğru değildir. Abbas Hilmi Pş. dün mahiyeti erkânından Arif Pş. vasıtasile bize şu beyanatını tebliğ etmiştir:

— Kudüs kongresine telgraf çektiğim doğru değildir. Yalnız kongreye iştirak için ben de bir davetname almışım. Daha o zaman bir mektup la itiraz ederek davete icabet etmedim. Malumatına nazaran kongre'nin dün akşam dağılması mukarrerdi, fakat şimdiye kadar hiç bir haber almadım. Bir kaç güne kadar buradan Şarki Erden'e gitmek fikrindeyim."

M. Rivas Sefir oldu

Dün gelen sabık bîtaraf aza tekrar gidecek.

Muhtelit mübadele komisyonu bîtaraf azasından M. Rivas dün Avrupa tarikle memlekete olan Şil'den şehrimize gelmiştir. M. Rivas Şil'in Peru sefirliğine tayin edildiğinden burada işlerini tesviye ederek iki üç güne kadar tekrar Şil'e gidecek tir.

Muhtelit mübadele komisyonunda şimdiye kadar Cemiyeti Akvam tarafından tayin edilen üç bîtaraf âza bulunmakta idi. M. Rivas'ın müfârekatile bir bîtaraf azalık ihlal etmiştir. Fakat mübadele işlerinin bir kaç aya kadar intaç edilerek komisyonun dağılması mukarrer olduğundan, iki bîtaraf âza ile iktifa edilmeye ve bu mesele etrafında Türk ve Yunan hükümetlerinin anlaşmaları muhtemeldir. Bu takdirde bir bîtaraf azalık tahsisatı tasarruf edilmiş olacaktır.

Opera cemiyetinin ilk konseri

Geçen sene teşekkül eden Opera cemiyeti, maksadına hizmet yolundakimesajı arasında ve ilk safta garp musikisinin taminini de programına koymuştu. Opera cemiyeti, bu cümleden olarak bu sene kış mevsimî intidamında muntazam konserler vermeye karar vermiştir. Bu konserlerin birincisi önümüzdeki cuma günü saat on üç buçukta Gülhane parkı methalinde alay köşkünde verilecektir, meccanidiri ve davetlilere mahsustur.

Poliste

6 kişilik bir hırsız kumpanyası yakalandı

Alemdar caddesinde dükkânları soyanlar tevkifaneye atıldılar

Eminönü polis merkezi 6 kişilik yeni bir hırsız kumpanyasını meydana çıkarmıştır.

Bu kumpanya efradı Alemdar caddesi üzerinde bazı dükkânları soydukları için tevkif edilmişlerdir. Akif, Nihat, Mehmet, Salih, İsmail isimlerindeki bu eşhas ayrı ayrı istivca olunmuşlar ve cürümlerini birbirinin üzerine atmak suretile yakalarını kurtarmak istemişlerdir. Hal buki tahkikat neticesinde iş tamamile meydana çıkmış ve hepâi hakkında da tevkif müzakeresi kesilerek, tevkifaneye gönderilmişlerdir.

Kanlı bir kavga

Sirkedeki arabacılar arasında dün gece kanlı bir vak'a olmuştur.

Arif ve İbrahim isimlerinde iki arabacı, gece melektaşlarında Mehmet'le iş üzerinde kavga etmişler, neticede tabanca ile Mehmedî tehlikeli surette yaralanmışlardır. Vak'ayı müteakip Arif kaçmış, İbrahim yakalanmıştır.

Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Arif, polis tarafından şiddetle aranmaktadır.

Mahkemelerde

Kara Alinin müdafaa-sına dün vakit kalmadı

Gelecek salı celsesinde Kara Alinin vekili dinlenecek

Gebze ve Darica havalisinde cinayetler ika etmiş olan Kara Alinin mühakemesine dün devam edilmiştir.

Mühakemenin evvelki celsesinde iddia makamı çete reisi Kara Ali ile çete efradından Ahmet, Halil ve Koca Hüseyin idamlarını, Hasan, Süleyman, Rüstem, Pala Hüseyin de beraatini istemiştir.

Dünkü celsede de maktûllerin veseselerinin vekili Esat B. iddiasını yapmış, katil fiillerinin tamamı ile yapıldığı noktasında ısrar ederek, iddia makamının talebine iştirak etmiş ve ayrıca bir istida ile de tazminat ta lebinde bulunmuştur. Müteakiben maznun vekilleri müdafaaalarına başlanmışlar ve Kara Alinin vekilinden madası müdafaaalarını yaparak müvekkillerinin masum olduğunu iddia ederek, beraatlemini istemişlerdir. Mühakeme Kara Alinin vekilinin

Fatma nasıl Asıldı?

İspartada katil filinden maznun Fatma isminde bir kadının idam edildiğini yazmıştı.

Fatma Türkiye'de ilk asılan kadındır. Bu idam etrafında mahallinden şu tafsilât verilmektedir:

İdam edilen Fatma, İspartanın Egirdir kazasına tâbi Darbükük köyündeki ve Hasan isminde birinin de kızı idi. Kendisini idamı sehpasına sürüklüyen cinayeti, aynı köyden Toptaş oğlu Eşrefin başka bir kadınıla evlenmesini temin için ehemmiyetsiz bir para mukabilinde işlemiştir. Bu parayı veren, Eşrefle evlenmek arzu eden Hanifedir. Eşrefin karısının adı da Ümmüsanıyedir. Hanife, Fatmayı çağırarak eğer Ümmüsanıyeyi öldürürse kendisine yirmilik bir altın vereceğini vademiş ve ilerde de bir tarla vermeyi taahhüt etmiştir.

O havalî dağılık olduğu için bir miktar tarlanın bir çiftlik kadar kıymeti vardır. Bunun üzerine Fatma, bu hususta anlaşığı Aysenin evinde bir iftar tertip etmiş ve Ümmüsanıyeyi oraya çağırmıştır. Cinayetini de iftardan sonra teravîh namazını kılarken kadının arkasından balta ile taarruz etmekte işlemiştir. Sonra Ays'e ile birlikte cesedi köyün yanından geçen çay civarına gömmüşlerdir. Bu suretle de cinayetleri örtülü kalmıştır.

Fakat bir gün birdenbire bastran sel, toprakları sıyrıyor ve ceset meydana çıkıyor. Kadınlr, bu noktayı daima tarassut altında bulundukları için cenazemeydana çıkar çıkmaz bunu görmeye teşebbüs ediyorlar ve halk tarafından görülüyorlar.

Eyüpte bir çok hırsızlıklar yapan adam

Eyüp ve civarında son zamanlarda faileri meşhul kalan bazı hırsızlık vak'aları oluyordu. Bu vukuatın failini ele geçirmeğe çalışan zabita, nihayet evvelki gece bir cürmü meşhulata işi meydana vurmuştur.

Bu civardaki bir çok hırsızlıklar yapan adam Arap Cemal isminde bir sabıkadır. Bu hırsız, gece Eypte gene bir binaya girmiş ve burada sandıkları ve sairiyi karıştırdığı sırada, alman tertibat ile anası yakalanmıştır.

Tahkikat ve istivca neticesinde son zamanda o civarda yapılan hırsızlıkların hepsinin faili olduğu tahakkuk etmiştir. Arap Cemal tevkifaneye sevkedilmiştir.

Bir kaza

Dün limanda bir kaza olmuş ve Bebek motorü makinisti Durmuş ef. ayasını motöre kapmıştır.

Bu kaza neticesinde Durmuş ef. nin parmakları tamamen kopmuştur.

Belediyede

Ete konacak Narh

Yalnız Karaman ve Sığra inhisar ettirilecek.

Et meselesi için kaymakamlar, baytarlar vemüfettişlerden mürekkep ikinci komisyon yarın ikinci içtımını yapacaktır. Bu komisyon nihai kararını verecektir. Et narhının yalnız Karaman ve Sığra konulması ta-karrür etmiş gibidir. İstanbul et sarfiyatının yüzde 85 ini bu iki cins et teşkil etmektedir.

Haliç şirketinin vaziyeti

Haliç vapur şirketinin vaziyetini tetkik eden komisyon meseisini ibtirmiş ve kararını şehir meclisine arz etmiştir. Komisyon Haliçin iki taraf halkının ihtiyaç ve istifadesinin bu şirketin devamı faaliyet lüzumunu icap ettirdiğini bildirmiş tir.

Defterdarlıkla bir ihtilâf

Beylebeyinde iskele meydana yüzünden belediye ile defterdarlık arasında bir ihtilâf çıkmıştır. Defterdarlık bu meydan için belediyeden vergi istemektedir. Belediye ise bu meydanın umumî bir yer olduğundan vergiye tabi olmayacağını iddia etmiştir. Vaziyet Maliye vekâletine yazılmıştır.

Darülbedayide yapılacak ıslahat

Darülbedayide bazı ıslahat yapmak üzere teşekkül eden komisyon dün belediye reisi Muhiddin Beyin riyasetinde içtima etmiş ve tetkikata devam etmiştir.

Takdirname

Belediye istatistik işleri müdürü Tarık B. belediye istatistik yıllığı vü-cude getirilirken sebkat eden mesaisinden dolayı dahiliye vekâleti tarafından kendisine bir takdirname gönderilmiştir.

Inhisarlarda

Tütün mübayaatı

Şark'ta Adana ve Malatya havalisinde tütün mübayaatını devam ettirmektedir. İzmirde mübayaat bitmek üzere. Fiat 50 - 75 kuruş arasındadır.

Merhun tütünler

Tüccara ait merhun tütünlerin mübayaası hakkında bundan evvel İktisat Vekâleti tarafından tanzim edilmiş olan liste mucibince yapılan mübayaat bitmek üzere. İktisat Vekâletince ikinci bir liste tanzim edilmek üzere.

Behçet Bey

Ankara'ya gitmiş olan tütün inhisarı unum müdürü Behçet Beyin bugün şehrimize avdeti beklenmektedir.

Terkos kanunen Belediyeye devredilebilir

Daimî encümen azasından Avni Bey mübayaası için ne diyor?

Terkos şirketinin mukavelesinin feshedildiği nafıa vekâleti tarafından şirkete tebliğ edilmiştir.

Bu hususta dün kendisile görüştümüz belediye daimî encümen azasından Avni B. bize şu izahatı verdi:

— Terkosun ve bütün büyük şirketlerin mukaveleleri nafıa vekâleti ile akdedilmiştir. Hakkı feshîh âkide aittir. Binacaleyh feshîh kararı şirkete doğrudan doğruya vekâlet tarafından tebliğ edilmiştir.

Biz, İstanbul belediyesi; feshîh icap ettiren sebepleri âkît olan nafıa vekâletine bildirdik. Şehrin umumi su ihtiyacını da bildirdik ve feshîh kararı verildi.

Fakat şehir meclisi feshîh ile mübayaayı aynı kıymet ve kuvvette telâk ki etti. Feshîh de edile, mübayaası da edilese şarhnamenin 16 inci maddesi mucibince hareket edilmek lâzım gelirdi. Şu hale göre hem mucibi feshîh, hem kabili mübayaası olan bu

Maarifte

Kulüp mü, Dershane mi?

Bazı ecnebi kulüplerin vaziyetleri tetkif edilecek.

Maarif vekâletinin emrile buradaki başmüfettişlik Beyoğlundaki genç hristiyanlar cemiyeti ve buna münasıl bazı ecnebi kulüpleri hakkında tetkik ve tetkifata başlanmıştır. Bu husus için memur edilen müfettişler bir kaç güne kadar raporlarını vereceklerdir.

Bu kulüp ve cemiyetlere bazı Türk talebenin de devam ettikleri ihbar edilmiştir.

Vaziyette hristiyanlık propaganda havası olup olmadığı tetkik edilmektedir.

Müfettişler raporlarını verdikten sonra bu kulüp ve cemiyetlere maarif başmüfettişliği bir tezkere gönderecek bazı mülumata isteyerek ve bu teşekküllerin mahiyetlerini daha vazih bir surette izhar etmeleri istenecektir.

Buralarda kulüp mahiyetinde bir kısım ve muhtelif lisan ve bahisler üzerinde umuma tedrisatta bulunulan diğer bir kısım daha vardır. Bu iki kısımın yekdiğerinden tamamen evrilmesi ve hattâ ayrı ayrı devamı faaliyet etmeleri istenecektir. Bu müesseseler üzerindeki mü rakabe badema daha ciddi bir şekilde yapılacaktır.

Techizat bedeli alan muallimler

İstanbul maarif müdürlüğü emrine verilen bu seneki mezunlardan 47 lik mektep muallimlerinin 80 er lira techizat bedelleri dün kendilerine tevdi edilmiştir.

Techizat bedeli alan muallimler

İstanbul maarif müdürlüğü emrine verilen bu seneki mezunlardan 47 lik mektep muallimlerinin 80 er lira techizat bedelleri dün kendilerine tevdi edilmiştir.

Bakırköyde Üç tevkif

Malmüdürlüğü memurlarından üç tevkifhaneye gönderildi

Maliye müfettişliği Bakırköy mal müdürlüğünde yaptıkları tetkifat neticesinde burada üç memurun zimmelerinde para bulunduğunu görmüşlerdir. Tahkikatın neticesine intizar eden memurlardan Şükri, Kemal ve İhsan Beyler hakkında tevkif müzakeresi kesilmiş ve her üçü de zabta nezaretinde tevkifaneye nakledilmişlerdir. Tahkikat devam etmektedir.

Varşova sefirimiz gitti

Varşova sefaretine tayin edilmiş olan Cevat Bey dün akşamki ekspresle ve Viyana tarikle Varşova'ya gitmiştir. Cevat Bey istasyonda bir çok dostları tarafından teşyi edilmiştir.

Terkos kanunen Belediyeye devredilebilir

Daimî encümen azasından Avni Bey mübayaası için ne diyor?

Terkos şirketinin mukavelesinin feshedildiği nafıa vekâleti tarafından şirkete tebliğ edilmiştir.

Bu hususta dün kendisile görüştümüz belediye daimî encümen azasından Avni B. bize şu izahatı verdi:

— Terkosun ve bütün büyük şirketlerin mukaveleleri nafıa vekâleti ile akdedilmiştir. Hakkı feshîh âkide aittir. Binacaleyh feshîh kararı şirkete doğrudan doğruya vekâlet tarafından tebliğ edilmiştir.

Biz, İstanbul belediyesi; feshîh icap ettiren sebepleri âkît olan nafıa vekâletine bildirdik. Şehrin umumi su ihtiyacını da bildirdik ve feshîh kararı verildi.

Fakat şehir meclisi feshîh ile mübayaayı aynı kıymet ve kuvvette telâk ki etti. Feshîh de edile, mübayaası da edilese şarhnamenin 16 inci maddesi mucibince hareket edilmek lâzım gelirdi. Şu hale göre hem mucibi feshîh, hem kabili mübayaası olan bu

Milliyet

Asrın umdesi «Milliyet» tir.

16 KEVVEL 1931

IDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları:

24310 — 24319 — 24318

ABONE ÜCRETLERİ

G Türkiye için Haric için
3 aylığı 400 kuruş 800 kuruş
6 " 750 " 1400 "
12 " 1400 " 2700 "

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilanların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askeri rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava ekseriyetle bulutlu geçecek, rüzgâr şimalden mütevil esecektir.

Dün tazyik 763 milimetre, harekât azami 6 asgarî 1 derece idi.

FELEK

Tasarruf Lâkırdıları

Son günlerde mektep çocuklarına iktisada ait sualler sorulmuşlar... Bu sualler arasında "yerli malı kullanmanın faidesi nedir?.. Neden parayı biriktirmeliyiz?.. gibi esaslı sualler de varmış...

Ben çocuk olsaydım da bana:

"Neden para biriktirirsin?.. diye sorsalar hemen şu cevabı verirdim:

— Büyüdüğüm zaman bekârlık vergisi vermek için!..

Bu cihet bertaraf.. Çocuklardan birisi de:

"Paran olursa ne yaparsın?.. sualine şu cevabı vermiş:

— Şimdilik param yok! O hursa düşünürüm!..

Ben böyle sualler ve cevaplar sorulmasın leh ve aleyhin de değilim. Fakat bu tarz bütün Türkiye'ye teşmil edilmiş ise ve bütün Türkiye'de bu sualler sorulan 200,000 talebe varsa ve beherinin bu suallere verdiği cevapların yazıldığı kağıtların vasatı kıymeti 10 para ise 200,000 metelik eder ki 2500 lira demektir. Az para değil!.. Bu münasebetle hatırlama geldi. Bilmiyorum kaç sene evvel idi.. Kırtasiye mübayaası için bir komisyon Avrupalıya gitti idi. O zaman hatırlıma kaldığına göre bir buçuk milyon liralık kırtasiye masrafımız vardı.. Şu sıkıntılı zamanlarda tasarruf etmeğe evvelâ kağıttan başlasak fena olmaz.. Hele önüne gelen iş için her önüne gelen yere gönderilen tamimler, bazı kalem efendilerinin, kalem efendiliğini ve kırtasiyeciliği zanat haline sokmaları için yazdıkları uzun uzun ağdalı ve mânasız satırlar, hele merasim olsun diye üç satırlık mektupların otuz üç satır büyüklüğünde ki kağıtlara yazılıp hep ziyandır, israftır. Eğer bizim kalem lerimizden kırtasiyeciliği - çok

İktisadî bahisler

İdare edilen iktisat

İdare edilen iktisat (Economie dirigée) telâkkisi bir çok kimseler tarafından yanlış anlaşılmuştur. Bunlar, tabirin zahiri ifadesine aldanarak, zannediyorlar ki idare edilen iktisat demek, insanın iktisadî hâdiseleri bilâkaydırtarak istediği gibi idare etmesi demektir. Bu zihniyet, simiyagerlerin maddeyi arzu ettikleri kalıba sokmak istemelerine benziyor, ve bu tarzda anlaşılabilir idare edilen iktisat yenilik değil, bilâkisi bundan dört asır evvel merkantilistlerin tektim Avrupalı'da vâsi mikyasta tatbik ettikleri bir usule dönmek demektir. Halbuki, kimya simyadan ne kadar ayrı ise idare edilen iktisat mefhumu da merkantilistlerden o kadar uzaktır. Merkantilistler Dekart'ın (aklı mahza) müstenit rasyonalist felsefesinden müteessir olmuşlardır. Bugünün iktisatçı rasyonalistleri ise, müspet fenlerin ve içtimai ilimlerin en yeni en sarîh nazariyelerini hareketlerine düstur ittihaz etmektedirler.

Merkantilizm, ampirik bir mesleki iktisadidir. Yeni, iktisadî rasyonalizm tamamen ilmi bir telâkkidir. Birinci, zamanın yegâne fen ve ilim menbaı olan felsefe ile ampirik malûmattan kuvvet aldığı halde, ikinci, iki asırdanberi gerek tabii hâdiseleri, gerek içtimai hâdiseleri daha doğru tetkik edecek bize çok faydalı malûmat veren fen ve ilimlerden istifade ediyor.

Kanaatimize göre, idare edilen iktisat telâkkisini teyit eden şu vaziyet olmuştur:

İlk devre teessüsünde kâfi derecede müterakki bulunmadığı için, ve son zamanlara kadar da iktisadî hareketi idare eden kafaların hemen ekserisinin ilmi terbiyeden, kültürden mahrum, amelî hayatta yetmiş kimselerden terettüp etmesi neticesi iktisat ilmi şim diye kadar arzu edildiği derece de tabikat sahasına girememiş tir. Müspet fenlerin terakki etmediği asırlarda yaşayan insanların tabiatından istifade etmek için şahsî tecrübeleri ile iktifaya mecbur oldukları gibi. Fizik ve kimya hâdiselerini idare eden tabii kanunların keşfedilmeleri bize bu hâdiseleri kanunlarına ri dekil - yüzde elli nisbetinde kaldırırsak senede yarım milyon lira kârımız olur...

Şişmanlık resmi..

Vergi ve rüsum refahtan olandan alınmalıdır ki; muhik olsun, adilâne tarhedilmiş olsun.. Bu mülâhaza iledir ki; belediye yeni bir menbar veridat olan bir "şişmanlık resmi", tarhetmek fikrinde imiş. Bunun için boy ile siklet arasındaki nisbeti ve buna nazaran alınması lâzım gelen resmi gösterir bir cetvel tanzim edilecek ve şişmanlar her sene şubat ayında resmi belediye kantarcıları tarafından tartılacak ve ellerine birer kantar pusulası alacaklar mış!..

FELEK

ayet şartile istediğimiz gibi idare imkânını vermiştir. İçtimai ilimlerin inkişafı a-lelhusus biyoloji ve psikoloji fenlerinden bu ilimlerin azami istifade etmeye başlamaları da içtimai hâdiseleri ve bunların mühim bir kısmını teşkil eden iktisadî hâdiseleri tabii hâdiselerde olduğu gibi kanunlar riayet kaydı ile idareyi mümkün kılmıştır.

İşte idare edilen iktisat mefhumu ve bu mefhumun daha sarîh ve daha hususî bir ifadesi olan rasyonalizm bu imkândan doğmuştur.

Şüphesiz ki içtimai ilimler bu ilimlerin başında bulunan iktisat ilmi müspet ilimler kadar müterakki olmadığından içtimai hâdisat kanunlarında tabii hâdisat kanunları derecesinde kat'iyet ve umumiyet yoktur ve bunun neticesi hali hazırda iktisadî faaliyetleri gerek milli gerek ise beşerî eş kâlile bir kimya ve fizik hâdisesi gibi idare edilebilir. Bina enaleyh idare edilen iktisat tabii ilmi ifade edilen yeni iktisadî sistemin tatbikat sahasında ki muvaffakiyeti müspet ilimlerin tatbikatı ilmi elde edilen ameli netayicinden daha çok dardır. Yevmi ve bir gazete makalesinde de yüzlerce kitaba mevzu teşkil etmiş olan bir bahsi etrafı ile tetkike imkân yoktur. Biz bu makaleyi yazmağa sevkeden yegâne sebep, idare edilen iktisat mefhumunun bazı münevverler tarafından bile tamamiyle yanlış anlaşılmasına olduğu na işaret etmekten ibarettir. Tekrar edelim ki bir çok kimseler, idare edilen iktisattan maksat, iktisat ilminin ve diğer muavin ilimlerin gösterdiği istikameti tamamiyle ikmal ederek, daha açığı, bu nevi ilimleri inkâr ederek eski kartesyonlerde olduğu gibi sadece akıl nuruna ve bir de vaktin ilcaatına göre milli iktisadını zı keyfe mayeşa idare etmek tarzı zannediyorlar. Yukarıda idare edilen iktisat mefhumunu vü cüde getiren ilmi saikten bahsettik. Makalemize nihayet vermeden evvel aynı mefhumun tabikat sahasına geçmesini tevhit ve tesri eden sebepleri sıra gözetmeksizin hülasa etmeyi faydalı addettik.

1 — Devlet teşekkülâtının bilhassa idare nokta nazarında tetkik müli.

2 — Gerek resmi gerek hususî sahada ihşaî malûmatın pek ziyade çoğalması.

3 — Sanayiî temerküzü, ziraatte dahi olmak üzere tekmiî eşkâlî istihsalin sanayi prensiplerine göre idare edilmesi, yani sanayiciliğin hükümiyeti.

4 — Munaakle ve muhabere vesaitinin milli hudutlarını ve hat tî, kıt'aları küçültmesinin neticesi içtimai faaliyetlerin merkezlerden idaresini kolaylaştırması.

5 — Harbiumumide devletin, iktisadî hayattı idare kabiliyetinin uzun ve vâsi bir tecrübe geçirmiş olması.

6 — Alelhusus istihlâkâtın azlığından ve nakit kıymeti

menkul üzerinden yapılan emsalsiz spekülasyondan mütevellit hususî ve umumî buhranlar.

7 — Makine ve müspet fenlerin tatbikatının istihsal servetliği mevkiinin fevkalâde tevesüü.

8 — Rusya, Almanya, Amerika ve hattâ bir dereceye kadar İtalya'da muhtelif sahiplerin tesiri ile yapılan vasi mikyasta rasyonalizasyon tecrübeleri.

9 — Amele sınıfının gittikçe artan ehemmiyet ve tazyiki, somajlar.

10 — İktisat ilminin son senelerdeki terakki, Bastiya'da en mütakâmil şekline göstermiş olan liberal mektebinin tamamen kıymetten düşürmüştür. Her iktisadî faaliyeti menfaati şahsiye, mülkiyeti mutlak, ve hürriyet prensiplerine istinat ettiren bu mektep bugünün felsefi ve fenni nazariyeleri ile kabili telif değildir.

İktisadî hayat iktisat ilmini takiben ampirik devrinden çıkıp müspet devreye girmektedir.

Müderris: Münir

Hikâye

Otomani

Şu Nailin ahlâkı kadar insanı şaşkırtan tabiatında bir mahallük daha tanmadım. Baştan başa tezatlarla dolu bir adam. İnsan onun hakkında hüküm verirken ona verilecek vasfı bulmakta duçarî müşkülât olur. Zengin midir? Fakir midir? Hâsî midir? Cömert midir? Alicenap mıdır? Değil midir? Nedir? Nedir bu adam ki onun hakkında verilen hükümler birbirine taban tabana zıttır. Günü gününe uymaz.

İzah edeyim. Meselâ Nail şakırtı. Temiz giyinir. Fakat parasızdır. Otomobile biner, fakat on ikilik cigara içer. Diyebiliriz ki hesabını bilen bir adam. Otomobil yerine tramvaya biner de cigarasının nevini düzeltir. Hayır. Onu tramvaya bindirmek kabul değildir. Onun yayan yürürken gören olmuştur. Fakat tramvayda asla. Kazandığı parayı olduğu gibi otomobile verir. Onda otomobil merakı artık dostları arasında bir hastalık şeklinde telâkki edilmiştir. Hattâ buna bir de isim verilmiştir:

Otomani. Cebren otomobil onda bir manidir. İşe gelirken, işten çıkarken, gezerken, yürürken daima otomobile biner. Hattâ hiç lüzumsuz yere koştan otomobili durdurup bindiği ve Fatih'e kadar hiç bir işi olmadığı halde gi gerek oradan yaya olarak tekrar Taksime kadar döndüğü de vakidir.

Arkadaşlarıyla beraber Beyoğluna çıkarken onları otomobile bindirir ve hepsinden yirmi beşer kuruş almağı uturmaz. Üç arkadaşından yirmi beşer kuruş aldığı vakitler kendisi bedava binmiş olur.

Onu artık İstanbulda tanımamış şoför kalmamıştır. Sirkeciye geldiği zaman işi sıralı müsteri bekleyen otomobillerin hepsi birden kapıları açılır. Şoförler dizî nizamında hep

SEVDA MACERALARI

MARY GLORY

Herkesi memnun eden ihtiyatlı ve his'i bir surette oynuyor.

Deni rejisör WILHELM THIELE tarafından vücu ve getirilmiştir.

filminde

ALBERT PREJEAN

Mükemmel oyunu ve taganni ettiği halk şarkılarıyla herkesi müteessir ediyor.

YAKINDA MAJİK'te DİŞİ KÖPEK

Bu akşam saat 21.30 te FRANSIZ TIYATROSUNDA meşhur piyanist BRAILOWSKI tarafından bir konser verilecektir.

Yarın akşam A S R İ Sinemada

Aşkın müthiş ve muhteris sergüzeştire karıştığı pek hissi ve gayet müessir

ADALET KURŞUNLARI

muhteşem filmi iraei münasebetile BÜYÜK GALA Müessesileri: Warner Baxter ve Margaret Livingstone temasakirarı büyük bir zevkle takip ettirmektedir.

Perde aralarında Zengin VARYETE Numeroları

Bu akşam

Elhamra Sinemasında

Gel boşanalım

(DELPHINE)

Fransızca sözlü ve şarkılı muazzam vodvil

CLARA TAMBOUR, ALICE COCEA ve HENRY GARAT

tarafından

CLARA TAMBOUR "İNCİ KOLYE" Fransızca sözlü

2 kahkahalı komedi.

Paramount filmidir

Hilâlahmer Merkezi Umumisinden:

"Hilâl" Matbaası tarafından "Hilâl" isimle çıkarılan senelik takvimin Hilâlahmer Cemiyetile hiç bir münasebeti olmadığı ve Cemiyet tarafından (Hilâlahmer) işaretli ve resimli bir takvim çıkarıldığı iltibasa mahal kalmamak üzere ilân olunur. (4412)

Bugün akşam

saat 21.30 da

Kalbin Sesi

Yazan: A. Bisson.

Tercüme eden: Mükerrrem Alaettin.

Zabitanı gecesi.

Yarın akşam: KATİL.

Altı yaşından aşağı olan çocuklar tiyatroya kabul edilemezler.

FRANSIZ TIYATROSUNDA

RAŞİT RIZA

VE ARKADAŞLARI

17 - 1 inci Kânun perşembe Afacan komedi 4 perde. Nakleden: Mahmut Yesari B.

18 - 1 inci Kânun cuma matine

Aktör Kin Kânun 4 perde 1 tablo.

Tercüme eden: Mahmut Yesari B.

18 - 1 inci Kânun cuma akşam:

Nur Baba, vodvil 4 perde Nakleden: İbnirrefik Ahmet Nuri.

Üsküdar Hâle Sinemasında

Cephede bir Casusluk

Müessesili: Me Mariyet.

Dr. İHSAN SAMİ GONOKOK AŞISI

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşidir.

Divanyolu Sultan Mahmut türbesi, No. 189

MAMA

Dr. Hakkı Şinasi

Yavrurunuzun en sıhhi gıdasıdır.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehasssısı

Cumadan maada hergün 6 -

leden sonra saat (2,30 dan 5)

kadar İstanbulda Divanyolu

da 118 numaralı hususî daire

sinde dahili hastalıkları mu

yene ve tedavi eder. Telefo

İstanbul 22398. Sıra numara

sını beklemek isteyenic

kabineye müracaatla veya te

lefonla randevu almaldırlar.

Milliyet'in Edebî Romanı: 109

BAŞI DÖNÜKLER

İbrahim NECMİ

— Sana ne, kardeşim? Yazıcı Zade de bir sağlam ayak kabi değil ya! O da vaktile Nevzat Süreyyanın babası merhum Süreyya Beyin servetini batırarak zengin olmuştu.

— Ya?

— Öyle ya. Süreyya Beyin vekili umuruydu. Onun çiftliklerini satar, bine satıldığı deftere iki yüze geçirir. Sekiz yüzünü de cebine atardı. Süreyya Bey öldüğü vakit malı güya borçlarını bile kapatmağa yetmemişti. Yazıcı Zade bir lahramanlık takındı. Borçları ödedi. Herifin karısını da aldı. Koca bir tüccar olup çıktı.

— Ahmet Nebil'in gözü önüne, Semiha Nazmi Hanımın şimdi de Bedri Suatla kol kola

ha Nazmi Hanımı Bedri Suat alar.

Dedi. Refik Cemal, birden bire hayretle "Ahmet Nebile baktı:

— Ne tuhafım, Nebil! Bir şeyden haberin yok gibi davranırsın da, bir de bakarsın, en umulmadık, en gizli şeyleri bile biliyorsun.

— Ne gibi?

— Bedri Suadın Semiha Nazmiyi alacağını nereden öğrendin?

— Tahmin ettim.

— Seni istihbarat şefi yapmalı gazeteye. Tas tamam üstüne konduruyorsun!..

— Demek sahi?

— Şüphe mi var? Zaten bir kaç haftadır Semiha Nazmi Hanım Bedri Suadın kolunda

ba hazırlandı demektir.

— Semiha Nazmi Hanımın Yazıcı Zadeden çocuğu yok mu?

— Ha! Evet! Küçük bir kız var. Bedri Suada hediye olarak iki de evlât..

Ahmet Nebil, hiç keyfi olmadığı halde, gülümsedi.

Reşit Beyin matbaaya girişini konuşmaya nihayet verirdi. Başmuharririn yüzünde bir sıkıntı alameti vardı. Ahmet Nebille Refik Cemal yanı na girdiler:

— Meseleyi hallettik. Ferit Necdet Bey paraları verecek. Ne haber?

— Refik Cemal, gülümsüyerek cevap verdi:

— Paraları hakikatte Bedri Suat verecek. Ferit Necdet Bey Semiha Nazmi Hanımın yeni kocası yanına da aile dostu rolünde devam edecek.

Dedi. Reşit Bey, müstezhibir gülüşle cevap verdi:

— Artık muhbirlik yetne di de kâbilîliğe de mi başla-

met Nebilî gösterdi:

— Kâbilîliğe bendenizden evvel Nebil Bey başladılar, efendim.

— Ne gibi?

Refik Cemal bir solukta Süheylâ Hanımın vak'asını anlattı. Reşit Bey dikkatle dinledi:

— Bu iş bütün Şişli âlemini sarstı. Semiha Nazmi Bedri Suatla bağdaşiyor. Neriman Cemşit Hanımın Süheylâ Hanım kocalarından boşanıyor. Ne olacak bu böyle?

Ahmet Nebil, fırsatı yakaladı:

— Neriman Cemşit Hanımın annesi de geldi, efendim.

— Nimet Hanım mı? Ne istiyormuş?

Ahmet Nebil, biraz tereddütlerle Refik Cemale baktı. Reşit Bey anlattı. Refik Cemal:

— Hadi Yazıcı Zade ticaret hanesine bir daha uğra! Hesap neticeleri hakkında son malûmatı al!

Diyerek onu sevdu

ziyaretini anlattı. Reşit Bey müstezhibiyane güldü:

— Atf Cemşit Bey davaya benim isimimi karıştırmıyacağı nı vadetti. Bunlara ne oluyor?

— Santaj!

— Nimet Hanım beni mi do laba sokacak?

— Ümidi öyle, efendim.

— Aklına şaşayım.

— Tekrar gelirse?

— Gelirse, "Reşit Bey bu işi Atf Cemşit Beyle ve Neriman Hanımın görüşüp halledecek!.. dersin.

— Peki, efendim.

Ahmet Nebil çıkıyordu. Kapıda paltosunun içinde büsbütün küçülmüş, zayıf çilli yüzü tamamile cökmiş görünen Mukbil Nedim Beyle göğüs göğüse geldi.

— O! Siz misiniz, genç sahir? Gelin bakalım, şailelikle bu işi halledebilir misiniz?

verdi:

— Şimdi haber verdiler. Geçmiş olsun, doktor.

— Ne geçmiş, üstümdü? Gelmiş de, geçmiş de hep bu kadar.. Vallahi evlenmedim.

ze o kadar iyi etmişsiniz ki.. Tam akıl.. Nene lâzım efendim, başma belâ?

Farfara doktor, Ahmet Nebile döndü:

— Aklin varsa sen de üstümdün gibi yap: Evlenme, eğlen, delikanlı! İşte sana bir ağabey nasihatı! Bu kadmlar yüzünden başımıza gelenleri görüyor sun ya!

Reşit Bey, Mukbil Nedime yer gösterdi:

— Mersi, Beyefendi. Kuzum, bir akıl verin bana.. Bu sersem karı kaz gibi kendini yoldurmuş. Nesi var, nesi yok sa, para, elmas, esham, hepsi ni o Nihat İhhamı olacak herife emniyet etmiş. O da güzel güzel hepsini iç etmiş. Karısını daratı depdebesi hep bizim

varsa kocası idare etmeli. Hem karıların burnu büyümez, hem de böyle başka herifleri ağkışakları yüzünden aile parası çarçur olmaz. Öyle değil mi Allah aşkına?

Reşit Bey, bir tebessümle başını salladı. Mukbil Nedim bunu kâfi görerek, derdini dökmeğe devam etti:

— Şimdi ne yapmalı? Nihat İhhamı hapse girecek.. Ama, bundan bana ne fayda? Şu paraları, elmasları kurtarmaz mıyız? O Muhteşem Hanımın elmaslarını, falanlarını bizimkileri yerine müsadere et tiremez miyim?

Reşit Bey, Mukbil Nedimin telâfusa karşı, kayıtsızca başını sallıyordu:

— Vallahi ben de bu kanun işlerini iyi bilmiyorum, doktor. Fuat Sami Beyin reyini alsanız, daha iyi olur, zannede

Tarihî Tefrika : 2

Sabatay Zevi!

Nakleden : R.N.

Yer yüzünde hiç bir yer ve yurdu olmayan millet!

Sabatay Zevi'yi meydana atan fikirlerin menşee ve menbaları neydi?

Otuz sene muharebesi esnasında Yahudiler Almanya'da bu sayede hususi bir himayeye mazhar olmuşlardır. Fakat tali ve mukadderatın türlü türlü cilvelerine, kâh iyi, kâh fena tecellisine karşı Yahudilerin kalbinde şu kanaat hâsıl oldu: Servet hem bir şeydir, hem de hiç bir şeydir. Mal, mülk, servet hayat için lâzım olan şeylerdir. Fakat bunlar hayatı temin etmeğe kâfi değildir. Her şey muvakkattir. Bundan şu ne tice çıktı: Yahudilerin mal ve mülkü de bir merkeze, bir "mesken", e malik değildir.

Yahudi dolaştığı yerde başka dillerin konuşulduğunu, ken di dilinden olmayan şarkıların söylendiğini, kendisine yabancı olan hikâyeleri duydu. Ken disinin olmayan şenlikler görürdü. Bunların hiç biri kendisine değildi. Cereyan eden kanlı muharebeler Yahudinin ideali için değildi. Hulâsa on dinleyen bir kulak yoktu. Onun iztirabını duyan bir kalp yoktu. Yahudi kendi hayatını elem ve sevincini kendi meskeninin dört duvarı arasında saklamaya mecburdu.

Yahudinin ruhu bu suretle bir melce ve meskenin mahrum demektir. Yahudiyeye dost olabilmek için bütün dünya on dan şunu istiyordu: Dünyanın itikat ve imanında daha eski olan iman ve itikadın vazgeçmesi... Onun için Yahudi dört muhalif din ve itikadın arasında kaldı: İslâmiyet, katoliklik, Rum kilisesi, protestanlık.

Kendi ruhlarının derinliklerinden çıkararak bir din vücude getirmiş olanlar dinlerini değiştirmek şeklindeki her türlü harekete mukavemet edebilirler. Lâkin Yahudi için böyle bir mukavemet kuvvetinin kök salması imkân verecek saha mevcut değildi. Din, muayyen bir sahada inkişaf eden en yüksek bir hayat şeklinin çiçeği demektir. Ve muayyen bir cemaat arasında inkişaf eden bir çiçek... Bu gerâitten mahrum kalınca kökünden ayrılmış bir an aneden ibaret kalır!

Onun için Yahudinin din ve itikadı da bir merkez ve meskenin mahrum demektir!

Bir dünya tasavvur ediniz ki münakale ve muhabere vasıtalarının mahrum olsun; böyle bir âlemde, mesafeyi kısaltan vesaitten biri yok demektir... Tabii böyle bir âlemde bir yer den başka bir yere kalkıp gitmek, daima yabancı bir yer ile karşılaşmaktan başka bir şey değildir.

Şarktan gelen bir Arap ile dünyanın her köşesinden gelen bir Yahudi herkesin hayret ve taacciple baktığı insanlar demektir. İrk ve âdetlerin başkalağı ise bu hayret ve taaccübü büsbütün arttıran âmilirdir. Bu aylık başkalarının nasıl bir his ilham ediyordu?... Husumet!... Fakat gizli bir korku ile karışık bir husumet!... Onun için Yahudi, tıpkı cüzam illetine tu tuluşu bir betbahtın etrafına verdiği ihtiraz ve nefret hissini vermiş oluyordu!

Yahudi milliyetinin de bir merkezi, bir "mesken" i yoktu!

Hiç bir yurdu olmayan bir millet!

Lâkin her insanın bir yurdu olmak lâzım gelir. Hiç bir insan yoktur ki bir yurdu olmasızın, yahut barınacak bir, meskenin mahrum olarak yaşaya bilsin! Başkaları ondan bunu mahrum ediyor farzediniz, onu yurtsuz, meskensiz kalmaya mecbur bırakıyor diye tasavvur ediniz. O halde bu adam kimsenin dokunamayacağı bir yerde, yani kendi kalbinin için de kendine bir yurt yaratmak ihtiyacıdır. Hakikat ondan alabiliriz; fakat onu hayal ile yaşamaktan kimse menedemez.

İşte Yahudi bunda emsaline nadir tesadüf olunur bir derecede muvaffak olmuştur. Yahudi tarihte yegâne olarak böyle bir mevki sahibi bulunuyor.

Yahudi, zamanının kendisini mahrum ettiği her şeyi mevcut diyetinin derinliklerine topladı, biriktirdi: Ecdadının mefahiri, gayeleri, mazi ve tarihi, uzun asırlardan beri gelen ümit ve itikatları. Onun kalbinde bu mazinin bütün an'ânâtı hâtrâtı yaşıyordu. Yahudi bu suretle hal ve mazi ile yaşadır!... Bunun iki mühim neticesi oldu ki anlatacağımız şu mace rayı lâyikile anlayabilmek için unutmamak lâzım geliyor. Bun lar Tavratta, ahdi atikte, embi ya faslında mukaddes venunut maz bir surette tasvir edilmiş tir. Telmut, daima değişen (hal) in ahdi atik ile, âhenktar bir vaziyete konması için vücude getirilmiş bir eserdir. Telmut'ta mazinin bu hatıratı tev si edilmiş, zenginleştirilmiştir. Yahudiliğin felsefi eseri, kanun i ve adli müessesesi, cazip hikâyeleri, efsaneleri, aşk şarkıları, tarihi sicilleri budur. Yahudi çocukları binlerce sene evvel cereyan eden vekayii havası içinde büyük demektir.

Binaenaleyh Yahudi şarkta yaşamaktan vazgeçmemiştir!... Fakat Yahudi tarihi, yalnız vekayii, muharebelerin, müfüt kün sukutu ve saltanatı, muha ceretlerin hikâyesi olmaktan ibaret değildir. O aynı zamanda ruhani ve maddî âlemlerin de birbirine girift olmuş bir mecmuası demektir. Yani bir kavmin ve bir dinin tekâmülüdür. Yahudiler yalnız iklim ve içtimaiyat serâiti dahilinde inkişaf etmiş olmak kalmadılar. Dini bir fikri taşıyan bir cemaat olmuşlardır. Bu itibarla tarihte yegânedirler.

(Devamı var)

Plânsız İnşaat

Muhiddin B. neşriyate cevap veriyor

Bir gazetede yazılan "Plânsız İnşaat mı," isimli başmakale, belediye riyasetince alaka ile karşılanmıştır. Dün bu hususta Vali ve Belediye reisi Muhiddin Bey bir muharririmize demiştir ki:

"Plânsız İnşaat mı," serlavhası altındaki makale, gazetelerde intişar eden havadislerle istinat ediyor. Halbuki bu havadisler vaziyete tam bir tabakab göstermemektedir.

Yapılan şey, keresteciler yan gın yeri dolayısıyla harap olan ve müruur uburu işkâl eden mmmtakanın mevzii bir tanziminden ibarettir. Bu yapılmadığı takdirde halkın günlük hayatı pek ziyade tazyik edilmiş olur.

Ve işin ehemmiyeti plâna in tizar tahammülünün fevkinde dir. Tanzim edilmek istenilen bu yolun Eyüp tramvay güzer gâhi olması mevzuu bahis değildir.

Selim Sırrı Beyin konferansı

Radyoda yarın akşam saat sekiz buçukta Selim Sırrı Bey "Ferat," mevzuu bir konferans verecektir.

Fransa bankası ne ziyan etti?

PARIS, 15 (A.A.) — Maliye nazırı M. Flandin, parlamen toda irat ettiği bir nutukta İngiliz lirasının sukutunun Fransa bankasına da iki buçuk milyar kaydedilmiş olduğunu söylemiştir.

Buhran, evlenme Dairelerine Giremiyor

(Başı 1 inci sahifede)

dar üstada muavinlik eden Galip Bey seslendi:

— Oh, gazeteci Bey, buyu run.. Burada buhran yok..

— Evlenme işleri mi?

Ee, ondan çok ne? Buhran ne kadar artarsa artsın, hayret etmeyin evlenenlerin ye künü o nispette kabarıyor..

— Ya bekâr vergisi teklifinin tesirleri?

— Ne diyorsunuz? Bunu duyanlar kanunî müddete bile riayet etmek istemiyor, nikâh larım bir an evvel akti için uğraşıyorlar. Kanunî müdde te riayete mecbur oldukları, 15 gün bekleme zarurı olduğunu kendilerine anlatmaya kadar ne müşkülât çekiyoruz, bilseniz..

— Demek bir taraftan buhran, diğer taraftan bekâr vergisi teklifi evlenenlerin adedini arttırdı.

— Hiç şüphe etmeyin.. Yal nız 1931 senesi içinde bize mü racaat edenlerin adedi (1550) yi bulmuştur.

— Bunların hepsi evlendi mi?

— Hayır, bu da bir muamma.. Bunlardan bazıları müra caatlarını neticelendirmediler.

— Sebep?

Galip Bey bu sualime iki e lini açmak ve yüzüne istifham kâr bir surette bakmakla cevap verdi:

— İzdivaçlar en çok senenin hangi ayında oluyor?

— Bu sene temmuz birinci liği aldı.

— Neden?..

Gülerek cevap verdi:

— Sıcaklar, azımsız, sıcak lar... Teskini atış...

50 yaşında geç mi?

Muhaveremiz müracaatla rın çokluğu yüzünden sık, sık, inkıtaya uğrayordu. Bir aralık odaya bir İngiliz girdi. Memur Bey kâğıtlarını gözden geçirdi; tebessümle başını kaldırdı:

— 50 yaşında, pek geç de ğil mi? Dedi.

İngiliz soğuk kanla:

— Ne diyorsunuz, ben an cak evlenme zamanı geldiğine kaniim. Ve.. Hâlâ da size bu ırkırı vermeğe düşünüyorum.. dedi.

Yaşlı güveyi odadan çıkar çıkmaz Galip Bey dudaklarında eksik etmediği tebessümle bana hitap ederek:

— Hayret etmeyin, sinleri ileride olan ihtiyarların gençlerle evlendiklerini ekseriya şa hit oluyoruz, dedi.

— İzdivaçlar, en çok, hangi tabakada oluyor?

— Ekseriyeti fakir tabaka sı teşkil ediyor; şoförler, işçiler, çiftçiler ve nihayet müstahdem ve memurlar.

— Beyoğlunda muhtelif milletler bulduğuma göre?

— Birinciliği Türkler alıyor. Sonra sırasıyla Museviler, Rumlar, Ermeniler ve ecnebler gelmektedir.

— Son günlerde büyük izdi vaçlar oldu mu?

— Evet, bazı maruf kimselerin aktilerini yaptık.

— Beyoğlunda bir sene için de evlenenlerin adedini öğrenmek kabil mi?

— Elbet. 1931 senesi Kânu nusanisinde 140, Şubat 127, Martta 121, Nisanda 105, Ma yista 119, Haziranda 142, Temmuzda 157, Ağustosta 124, Eylülde 128, Teşrinievvel de 125, Teşrinisanide 146 kişi evlenmiştir.

— Kânunuevvel ayında?

Bekâr vergisi

— Şimdiye kadar yapılan müracaatlar nazarı dikkate alınacak olursa bu ayın da dolgun olacağı anlaşılmaktadır.

— Bekâr vergisini duyanların telâşi yekünü epeyce kabartacak demektir.

— Oyle..

Kıyafet

Bir aralık dikkat ettim. Nikâh memurları kıyafet hususunda çok titiz. Zaten kanun da da sarahat var ya. Galip Beye sordum:

— Merasime riayet ediyor mu?

— Pek çokları ediyorlar.

Ada Elektriği

Gazi Hz. Belediyenin telgrafına cevap gönderdiler

Adaların elektrik tesisatının resmi küşadı münasebetile Büyük Reiscümhur Mustafa Kemal Hazretlerine İstanbul Vali ve Belediye reisi Muhiddin Bey tarafından şu telgraf çekil mişti:

"Muasır medeniyetin en feyizli nimetlerinden olan elektrik kuvvetinin senelerden beri mühtaç ve müştak bulunan güzel İstanbul güzel Büyüka adası bu akşam hakikaten lâyük olduğu bir ümrân ve refah vasıtasına kavuşurken merasime iştirak eden bini mütevaciz gü zide ve münevver halkın mütefekkan arzu ve kararile feyzini borçlu oldukları cümhuriyet i deresine ve onun banisine, büyük Reise izhar ettikleri minnet ve şükranları tazimat ve tekrimatı mahsusamla huzuru âlinize refetmekle bahtiyarım efendim hazretleri.."

Reiscümhur hazretleri şu cevabı göndermişlerdir:

"Hakkımda gösterilen samimi hislere teşekkür ederim efendim.."

Recep Beyin cevabı

Cümhuriyet Halk Fırkası kâ tibi unumisi Recep Beye de şu telgraf çekilmişti:

"Recep Beyefendi, bu akşam mutâk merasimini ifadan sonra Büyükaodaya elektrik cereyanı vermek müyesser oldu. Bugün kü salim ve en doğru vaziyeti ihdas ve ibda hususunda sebke den kıymetli rehberliği ve müzahareti devletlerini lisânı şükranla yadettik. Arzu keyfiyet eder, saadetinizi temenni ederim efendim.."

Recep Bey şu cevabı gönder miştir:

"Ben de İstanbul hemşerisi sıfatile bu neticeyi temin eden hükümet hakkında aynı şükran hissi ile mütehasşisim. Muhab betinize teşekkür eder, Adal hemşerilerimin her gün daha mes'ut olmalarını temenni ederim efendim.."

Güzel tuvaletlerle hattâ beyaz gelin elbiselerile gelenler var. Yalnız.

Galip Bey biraz durakladı. Ağzından baklayı çıkarırm mı, çıkarmasını mı? Ben tekrar sordum:

— Yalnız, ne oluyor, dedim.

— Evet, yalnız, bazı muse viler merasime merasime etmi yorlar; meselâ: arkasındanküfe sini, başından balık tablasını kapıda bırakarak evlenmeye ge lenler var.

— Böylelerine karşı ne yaparsınız?

— Biz bunları kanuna riaye te davet eder, temiz kıyafetle gelmeleri için geri göndeririz. Ve bunun tesirini kısa bir zamanda görürüz.

Biraz sonra sırtından küfe sini, başından balık tablasını a tan vatandaş adeta tanımmıya cak bir kıyafette karışımızda "arzı endam," eder.

Mişon Ef'nin karnazlığı

Sonra burada neler var, ne ler. Hepsini hatırlamak kabil değil, ki..

— Söyle bir, ikisi.

— Meselâ bir Mişon Efendi var. Diz kapaklarından biraz aşağı kadar uzanan pantolonu ile her gün bir iki defa gelir. En müdâvim iş takip eden lerden biri.. Her verdiği beyan namede evlenecek adam tüccar da olsa, onu çirak veya müstahdem yazdırmağa yeltenir.

— Maksadı?

— Gayet basit. Tayyare cemiyetinin evlenme cüzdanlarından ucuzca alabilmek için.

— Son bir sual daha.. Evlenmek için Beyoğlu dairesine bu kadar rağbetin sebebi?

— Buna bilmem ne diye lim?.. Ustâdım Abdullah Efendi'nin Beyoğlu muhitine kendisini fazla sevdirmesi mi? Her gelen üstâdı arıyor.

Nazım NAFİZ

Nasıl Para Kazandınız?

Kuyumcu Herant baba yan efendi anlatıyor

Sultan Azizin siparişi ettiği sıra gerdanlık bir gecede nasıl yapılır?

Geniş masasının bir kenarına kolunu dayıyan kır saçlı zat, beni karşısında görünce yerinde hafifçe doğruldu. Dedim ki:

— Babayan Efendi ile görüşmek istiyorum..

Kır saçlı zat, nezaketle yer gösterdi:

— Babayan efendinin kendisini arıyorsunuz?

— Evet..

— Eyi ama, aradığınızı bulamayacaksınız. Babayan Efendi sizlere ömür..

Ben onun üçüncü oğlum: Herant Babayan..

Hemen atıldım:

— Mutlaka kendisi lâzım değil. Siz de bana soracağım şeylere dair malûmat verebilir siniz..

— Ne gibi?

İzah ettim:

— Bir anketimiz var: Birçok kimselere, nasıl para kazandınız? diye soruyoruz.

Herant Babayan Efendinin keyfi pek yerinde değildi:

— Yani gazeteye sermaye arıyorsunuz.. dedi, yalnız zamanı eyi intihap etmemişsiniz. Bu seneler, kuyumcuların işi çok fena gidiyor. Size ne söyleyebilirim ki?

Kendi paketimden bir cigara yaktım. Babayan Efendi, kibriti uzatmak lütfünde bulundu. Söze tekrar ben başladım:

— Meselâ, pederinizin hayatından bahsedebilirsiniz?

Herant Babayan Efendi, ellerini oğuşturdu:

— İnan olsun, hiç bilmiyorum. Zati merhum peder, bizi işlerine karıştırmazdı. Biz, eski terbiye usulile yetiştik. Kendisinin yanında cigara bile içmezdim. Otur, demedikten sonra oturmazdım.

— Peki, dedim, az çok nasıl işe başladığı sizce malûm olması lâzım gelir.

— Efendim, dedim ya.. Pek acemi idim. Pederime, büyük biraderlerim yardım ederlerdi. Ağabeylerimin bir vefat etti, öteki Parize gitti. Mağazayı üzerime alalı dört sene oldu. Size dört senelik hayatımdan bahsetmek hiç enteresan olmaz.

— Hele söyleyin bakalım..

— Yok, yok.. Ben şunun şurasında babadan kalan sermaye ile iş görmeğe uğraşan bir adamım. Kendimden bahsedemem size..

— O halde Babayan Efendinin hayatını anlatın..

Herant Babayan Efendi, birkaç dakika düşündükten sonra kısaca anlattı:

— Çocuklum ama yine hatırlıyorum, peder, ara sıra hikâyeye ederdi.

Bir zamanlar pek meşhur olan kuyumcu Nişastacıyanın pederile Tebrizden kol kola verip ver elini İstanbul, diye yola çıkmışlar. İstanbula geldiği zaman çarşı içinde bir kuyumcunun yanına boğazı tokluğuna çirak olarak girmiş. Fakat, işine çok mukayyetmiş.. Az zamanda ustasının gözüne girmiş. Şudur, budur derken çarşıda parmakla gösterilir kuyumcu ustası olmuş.

Asıl ismi, (Karabet) ti. Okuması yazması yoktu. Yalnız sonraları imzasını atmağı öğrenmişti. Babayan, adını sonradan koymuşlar.

Bütün çarşılar, kendisini severlermiş:

— Baba adam.. Baba adam derlermiş.

Baba, baba derken nihayet "Babayan," olup meydana çıkmış.

Kendisi, Beyoğlunda ilk kuyumcu mağazasını açtığı zamanlar, duracak bir dakika vakti yoktu. Sabahleyin, aladca karanlıkta, işinin başına gider, gece yarısına doğru eve dönerdi. Git gide, yaptığı işler, İstanbulda nam verdi. Cid

den gerdanlıklarının bir benzeri yoktu.

Devir, Sultan Aziz devri.. Saray, durmadan mücevhere para döküyor.

Pederin şöhreti, git gide Sultan Azizin de kulağına gidiyor. Bir iki sipariş veriyor.

Yaptığı gerdanlıklar, yüzükler, küpeler, fevkalâde beğeniliyor. Nihayet günün birinde kendisine kuyumcubaşılık payesi veriliyor.

Pederim, bu payeyi Sultan Hamidin zamanında da muhafaza etmişti. Sultan Reşat, tahta çıkınca kuyumcubaşılık Kostantara Biraderlere geçti.

Pederin bazı neş'eli zamanları olurdu. Yine böyle bir neş'eli zamanı idi. Bana anlattı: Bir gün, Sultan Aziz, sabaha kadar yetiştirilmek şartile ken disine bir akar su gerdanlık siparişi etmiş.

Kimbilir hangi gözdesine hediye edecekti.

Peder, iradeyi alır almaz, hemen ustabaşısını çağırması: — Aman, usta Bedros... demiş, mesele böyle böyle.. Gerdanlığı hazırlıyamazsak halimiz yamandır!

Usta Bedros, yaman bir kuyumcu imiş. Demiş ki:

— Emrin başım üstüne.. Sabaha kadar çalışır, gerdanlığı yetiştiririm..

Çalıştığı masanın üstüne yüz tane altın dizmelisin!

Belki o vakit, uyukun kaçarda, gerdanlığı bitiririm..

Peder, gülmüş. Hemen kasedan yüz altın çıkarıp getirmiş. Usta Bodos Manukyan da, o gece iş başında sabahı bulmuş. Erkenden, gerdanlığın bittiği haberini almca, pederin sevincini sormaym..

Gayet fikirperver adam mış kendisi.. Bir gün çarşı içinde bir fakir kuyumcuya tamam iki yüz altın borç vermiş. Kuyumcu:

— Aman, Babayan Efendi, ben bu parayı sana nasıl öderim?.. diyince:

— Canım, demiş, onu düşünmek lâzımsa ben düşünürüm. Sen parayı almağa bak..

Birine ikram ettiği zaman, üçe beşe bakmazmış. Çarşıdaki mağazasına giderken altına kırmızı bir at çekerlermiş.

Çarşıya varınca, atm yularına yapışan yapışana.. Ee... Kolay mı ya...

Dönüşte Babayan Efendi: — Hani benim atm? Der demez, hayvanı tutup getirene en aşağı bir altın lira bahşış verirmiş.

İşte, bizim peder, böyle bir Babayan Efendi imiş. Şimdi, siz kalkmışsınız, bize sual sormağa...

Merhum sağ olmalı idi de, paranın nasıl kazanıldığını size anlatmalı idi..

M. Salâhaddin

Nahiye kongreleri bitti

H. fırkası nahiye kongreleri bitmiştir. Kaza kongrelerine salı günü başlanacaktır. Kaza kongreleri üç gün devam edecektir.

İspanya'da kabine buhranı

MADRIT, 15 (A.A.) — Kendilerine nezaretler teklif edilmiş olan Sosyalist fırkası erkânının almış oldukları vaziyet hasebile kabinenin nihai teşekkülü temin edilmiştir.

M. Azana, M. Prieto ile M. Largo Cabellero'yi nezdine davet eylemiş ve kendilerine Nafi a, Mesai ve Maarif nezaretleri ni teklif eylemiştir. Mumaileyhima parlamento Sosyalist grupu ile istişare eyledikten sonra cevap verebileceklerini söylemişlerdir. Bundan başka kendisine Hariciye nezareti teklif edilen M. Lerroux da bu gün ra dikal grupu ile görüşüştükten sonra bu hususta bir cevap verebileceğini beyan eylemiştir.

Davetler

Kısa hizmetli ve orta ehliyetnameliler

Beyoğlu Askerlik Şubesi Riyasetinden: 1 İkinci kânun 932 tarihinde sevkedilecek Kısa Hizmetli ve Orta Ehliyetnameli Haiz Ef. lerin do ğum ve sınıfları aşada gösterilmiştir. Bu Ef.lerin 29 Birinci kânun 931 tarihinde şubeye gelmeleri ilân olunur.

1 — Piyade, levazım, Sanayi'i Harbiye, sınıflarına mensup orta ehliyetnameli 322, 323, '24 doğumlu larla bunlarla muameleye tabi olanlar.

2 — Süvari, topçu, ölçme, istihkâm, muhabere, hava, nakliye (canlı ve motörlü) demir yolu, sınıflarına mensup orta ehliyetnameli 322, 323, doğumullarla bunlarla muameleye tabi olanlar.

Bir tavzih

Saracane başında Aziz imzası ile gazetimizde bir karı mektubu intişar etmişti. Bu karimiz muhtelif imalâthanelerde yapılan kiloluk rakırlardan bazılarında anol karıştırıldığını ve bu madde muzir olduğu için, inhisar idaresinin nazarı dikkatını celbediyordu.

Dün de Saracane başında lokantacı Aziz beyden bir mektup aldık. Mumaileyh sattığı alâmeti farikalı ve bandrollü şişelerde anatola tesadüf etmediğini söylüyor. Bir isim müşabeheti noktasından yanlış bir zühule meydan vermemek için, mumaileyhin arzusu ve hile mesele, yi tavzih ederiz. Mevzuu bahis mektubu yazan Aziz B. lokantacı Aziz Ef. değildir.

ASİPİN - KENAN

Komprime-leri GRIP, NEZLE, BAŞ ve DIŞ AĞRILARININ en birinci ilâcüdür.

Uskûdar birinci sulh hukuk hâkimliğinden: Müdafaa-i Milliye Vekâleti Vekili tarafından Çengelköyünde Komsermuavini Selâhattin Tahsin Bey aleyhinde ikame edilen alacak davasının icra kılınan muhâkemesinde muameleli gıyap kararının tebliğine karar verilmiş ve Vekili Mumaileyh canib

Süt
Veren
Annelere**Fosfatlı Şark Malt Hulâsası**Kullanınız sütünüzü arttırır
Çocukların kemiklerini
Kuvvetlendirir.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sığortalarını Galatada Ünyon hanında kâin
ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfâsıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYONkumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptır-
mayınız. Telefon: Beyoğlu 2002.**Istanbul Belediyesi İlanları**Sarıyer belediyesinden: Uluköyde Reşit Paşa mahallesi
Fıstıklı sokağında Madam Doroteyanın mutasarrıf bulunduğu
4 No. 11 maili inhidam hane sahibinin 3 sene mukaddem Ame-
rikaya gittiği ve salâhiyettar bir vekili de bulunmamasına bi-
naen tebligatı tahririye imkân görülemediği cihetle 15 gün
zarfında izalei mahzur edilmediği takdirde dairece muamele
kanuniyeye tevessül edileceği tebligat makamına akim olmak
üzre ilân olunur. (4444)Kasımpaşada Tahtakadı mahallesinin camii önünde Mihri-
şah valde sultan mektebi vakfına ait arsının Dahiliye Vekâleti
tebligatı umumiyesi veçhile Vilâyet namına tapusunun itası
Vilâyet ve Belediye Riyasetinin 22-8-931 tarih ve 3149 No. 11
tezkeresiyle talep edilmiştir.Vergi şubesinde Tahtakadı mahallerinin dereboyu cadde-
sinde atık 136 ve Tahtakadı sokağında atık 2 No. 11 mektep
arsası ve çeşme için 90 tahririnde senet muayene edilmeksizin
Fesahat usta namına olup 80 tahrir No sında 151 ve 2 olduğu
bildirilmiş ve Evkaf idaresince mektep vakfı mükayyet ise de
vakfiyesinin müseccel olmadığı gösterilmiştir. Kayıt kaleminde
ceruhte tarihi ile vakfi malûm olmıyan bu yer için kayıt bu-
lunamıyacağı ve 80 tahrir defterinde ise 151 No. 11 çeşme için
senet muayene edilmeksizin Fesahat usta namına ve Tahtakadı
sokağında 2 No 11 mektep için de gene senet muayene edil-
meksizin banisi Fesahat usta namına septi defter edildiği gös-
terilmiştir.Balâdaki izahattan başka vergi ve tapuca bir güne kaydına
tesadüf edilemeyen mezkûr mektep arsası hakkında mahallen
tahkikat icra edilerek hasıl olan neticeye göre icabı icra kılma-
cağından tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında bu yerle alâka-
dar olanların bu bapdaki vesaiiki tasarruflarıyla birlikte bilâ-
sale veya bilvekalâ idareye müracaatları ve olmadıkları takdirde
Vekâlet namına tapuya tescil olunacağı ilân olunur. (4440)**Tayyare YILBAŞI Piyangosu****Büyük ikramiye****1.000.000****Liradır.**

Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır.

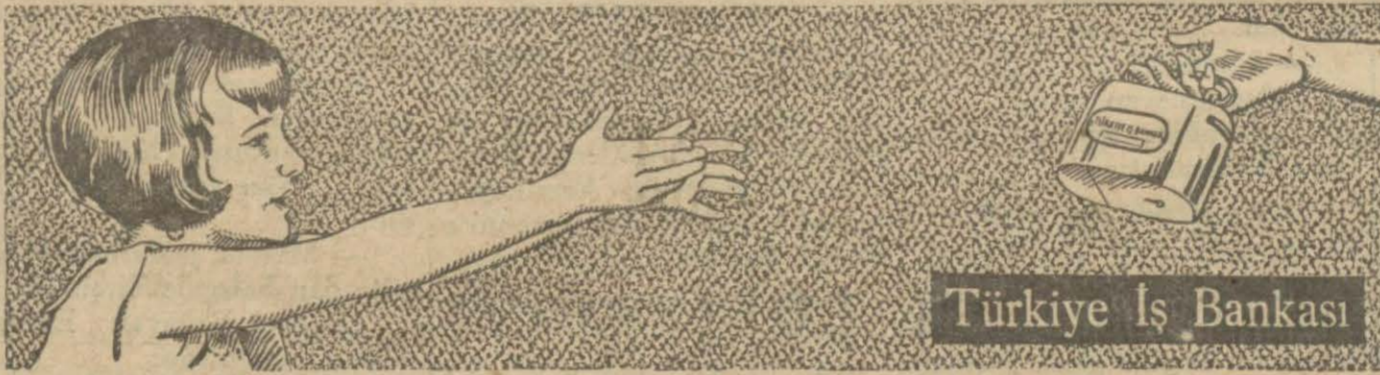
Biletler azalmaktadır.

Acele Ediniz.10 büyük
mükâfat**Jandarma satınalma komisyonundan:**Mevcut bezden (9000) yatak ve (12000) yastık kılıfının
imaliyesi pazarlığa çıkarılmıştır. Taliplerin 19-12-931 cumarte-
si günü saat 16 ya kadar Gedikpaşadaki komisyonumuza mü-
racaatları. (4447).**Jandarma Satın Alma****Komisyonu riyasetinden:**Jandarma için mevcut kumaştan (15800) ilâ (16200) takım
yazlık elbise ve olmiktar serpuş ve tozluğun imaliyesi kapalı
zarfla münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin şartname ve nümu-
nelerini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için te-
minat ve teklif mektupları beraber 26-12-931 cumartesi günü
saat 15 ten 16 ya kadar Gedikpaşadaki komisyonumuza mü-
racaatları. (4234)**Beş Hasta Var!****Etem İzzet**"Yakılacak Kitap!," ibdakârının bu yeni romanı pek yakında
kitap halinde neşrediliyor. "Beş Hasta Var!," Türk edebiyatının
ve romancılığının en kuvvetli eseridir."Beş Hasta Var!," ı şimdiden kitapçınıza sipariş edi-
niz. Tevzi merkezi SUHULET kütüphanesidir."Yakılacak Kitap!," ta üçüncü defa olarak yakında
yeni harflerle neşredilecektir.**Büyük Bir Fırsat**

Mallarının metanet, nefaset ve ucuz ügile şöhret kazanan

Yerli Mallar Pazarı

Yalnız tasarruf haftasına mühasır olmak üzere fiatlarında

Kostümlükler, paltoluklar, ipekiler, zarif kadın ve erkek kunduraları, bavul ve her türlü
seyahat eşyası, BATTANİYELER, her nevi tuhafiyeler, hazır elbiseler vesaire**Istanbul Bahçekapı - Beyoğlu İstiklâl caddesi****Tasarruf haftası sizin için bir başlangıç olsun:****Siz de Bir Kumbara Alınız!..**16 ilâ 21 Kânunuevvelden itibaren Eduardo Bianco Arjantine Rouff'da
her akşam ve cuma günleri matine orkestrası**Resmî İlanlar Türk Lt. Şirketi**Türkiyede her lisanda intişar eden bütün
gazeteler için bilûmum resmî daireler
îlanlarını kabul ederAdres : Ankara caddesi Kahraman zade hanı 3 üncü kat
Telgraf adresi: Resmîlân - Telefon: 20960 Posta kutusu Ist. 753**Devlet Demiryolları İcaresi İlanları**10000 M 3 oksijen münakasası 5-1-932 tarihinde saat 15
te Ankara'da umumî müdürlük merkezinde icra edilecektir.
Fazla malûmat Haydarpaşa ve Ankara'da Umumî Müdürlük
veznelerinde ikişer liraya satılmakta olan şartnamelerde ya-
zılıdır. (4408)Devlet, İzmir ve Şark hatlarında bulunan 79 hurda makina
ve 78 hurda vagondan kırıdılmak suretile çıkarılacak demirler
le Derince ve Eskişehirde bulunan takriben 1300-1600 ton hur-
da demirin kapalı zarfla müzayedesi 16 ikinci Kânun 1932 Cu-
martsesi günü saat 15 te Ankarada İdare Merkezinde yapılaca-
ktır. Tafsîlât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde ikişer liraya
satılan şartnamelerde yazılıdır. (4418)**Istanbul vilâyeti defterdarlığından:**Tedavi için mezunen İstanbulda bulunan Lüleburagz kaza-
sı Malmüdüri Şevket Beyin (5725) kayıt numarasile Defter-
darlığa müracaat eylemesi. (4432)**KARON Alman kitaphanesi**
Boyoğlu Tünel meydanında 523**Doktor
Ruşçuklu Hakkı**Beyoğlu, İstiklâl caddesi
Büyük Parmak kapu, Afrika
hanına bitişik Apartman
No 21.— Tel: Beyoğlu 2797.
Saat: 14-18.**Muayenehane nakit
Dr. Celâl Tefvik**Frengi ve icrar yolu has-
talıkları mütehassısı: S rkeci,
Muradiye caddesi No. 35
Sa. 14-18İstanbul 5 inci icra memurluğun-
dan: Bir borçtan dolayı paraya çev-
rilmesine karar verilen gardrop o-
da takımı ve sair eşyayı beytiye
21-12-931 tarihine müsadef pazarte-
si günü saat on ikiden itibaren Bey
oğlunda İstiklâl caddesinde Rumeli
hanı içinde açık artırma ile satıl-
acağı ilân olunur.Üsküdar Hukuk Hâkimliğinden:
Hurşide hanımın kocası Üsküdar-
da Kara Davut Paşa mahallesinde
Karacaahmet caddesinde Arpacı han-
nında mukayyet ve Hayrettin ça-
vuş mahallesinde sakin iken unu-
mî harpte 330 senesinde askere ali-
narak elyevm hayat ve memarı meğ-
hul olduğundan bahsile kocası cut
oğlu Nuri bini Mustafanın gaipli-
ğine karar itası talebile ikame ey-
lediği davanın cereyan eden mu-
hakemesinde mümâileyhin hayat
ve memarından malûmatı olanların
malûmatlarını bildirmek üzere bir
sene müddetle ilân eylediği halde
bu bapta bir güne malumat veren
olmadığından ikinci defa olarak
bir ay müddetle tekrar ilânna karar
verilmiş olduğundan mümâileyh
Nuri Ef. hakkında malûmatı olan-
ların müddetle mezkûre zarfında
malûmatlarını mahkemeye bildir-
meleri ilân olunur.**ZAYI CÜZDAN**
14423 numaralı tekaüt cüzdanını
ve tabik mühürümü zayı ettim. M.
Kemal.**Hanımefendi!**

Beyoğlunda Tokatliyan karşısında kâin

L U V R
MAGAZALARINI

ziyaret etmekle düşünceleriniz azalacaktır.

Zira, Apartmanımızı teftiş ve tezyin için muktezi bilcümle
levazımata en mütedil fiatlarla bulacaksınız. Bütün teftişat
kumaşları en son moda ve en müntahap cinstendirler. Bil-
hassa salon ve yemek odaları için mobilya takımları katiyen
rekabet kabul etmez fiatlarla satılmaktadır.Zengin çeşitlerde bronz karyolalarından mürekkep bir stok
gayet ucuz fiatlarla elden çıkarılmaktadır. Bu mağazayı ziyaret
etmekle çok para tasarruf olacaksınız.**PARK OTELİ**17-12-931 Perşembe akşamı için otelimizin salonu düğünce
tahsis edildiğini muhterem müşterilerimize arz ederiz.**3 üncü Koloru
İlanları**İstanbulda bulunan kıtaat-
tın ve müessesatın emek ve
erzaklarının senelik nakliyatı-
nın pazarlığı tekrar 23-12-931
tarih çarşamba günü saat 15
te komisyonumuzda yapılaca-
ktır. Taliplerin şartnamesini al-
mak üzere her gün ve pazar-
ğa iştirak edeceklerin de yev-
mi muayyende komisyonumu-
za müracaatları. (642) (4407)K. O. yiyecek ambarında istih-
dam edilmek üzere iki ham
mala ihtiyaç vardır. Taliplerin
19-12-931 tarih cumartesi gün-
nü saat 15 te K. O. yoklama
komisyonuna müracaatları.
(639) (4404)K. O. ve 1. inci Fırkanın
bulgur ihtiyacı üçe ayrılmak
ve ayrı ayrı şartnamelerde ol-
mak üzere alenî münakasa ile
satın alınacaktır. İhalesi 6-II
Kânun 932 tarih çarşamba gün-
nü saat 15 te komisyonumuz
da yapılacaktır. Taliplerin
şartnamelerini almak üzere
hergün ve münakasasına iştir-
rak edeceklerin de vakti muay-
yeninde komisyonumuza mü-
racaatları. (645) (4437)K. O. Topçu taburunun otu
kapalı zarfla münakasaya konu-
ştur. İhalesi 6-1-932 tarih
çarşamba günü saat 14 - 30 da
komisyonumuzda yapılaca-
ktır. Taliplerin şartnamesini al-
mak üzere hergün ve münaka-
sasına iştirak etmek isteyenle-
rin de teminat ve teklifname-
leriyle vakti muayyende komis-
yonumuza müracaatları. (647)
(4439)**BAKER LTD**İstiklâl caddesi
306 - 308En müşkül-
penterleri bile
memnun edecek
surette en mük-
kemmel ve mün
tahap İngiliz
kumaşlarından
sık ve zarifİsmarla-
na Kos-
tümler
derhal yapılır.
Fiyatlar gayet
mütedildir.**BONO**Gayrimübâdil bonolarını en kâr-
lı alır ve satar. Balıkpaazarı Mak-
sudiye Han No 35: M. Derviş**YELKENCI
VAPURLARI****KARADENİZ
POSTASI
VATAN**

vapuru 17 K. evvel

Perşembegünü akşamı Sirkeçiden
hareketle (Zonguldak, İne-
bolu, Samsun, Ordu, Kire-
son, Trabzon, Sürmene ve
Rizeye gidecektir.
Fazla tafsilât için Sir-
keci Yelkeni Hanındaki
acenteliğine müracaat.
Tel 21515**Norjske Orient
Linie**Yakında Avrupa limanları için ha-
reket edecek vapurlar:Norveç bandıralı HALLINGDAL
vapuru 20 Kânunuevvelde doğru
HAMBURG ve ROTTERDAM li-
manları için emtia ticariye tahmil
edecektir.BİRGIT vapuru 25 Kânunuevve-
le doğru ANVERS için limanımız-
dan ve Marmara limanlarından em-
tia ticariye tahmil edecektir.ATHEN vapuru 25 Kânunuevve-
le doğru ROTTERDAM, HAM-
BURG, KOPENHAG ve ARHUS
limanları için limanımızdan ve
Marmara limanlarından esyayı ti-
cariye tahmil edecektir.ANKARA vapuru Kânunusani-
nin ilk on gününde Samsun, İstan-
bul, ve Marmara limanlarından
ANVERS, ROTTERDAM, HAM-
BURG ve SKANDİNAVYA li-
manları için emtia ticariye tahmil
edecektir.RİO vapuru Kânunusani-
nin 10 ilâ 20 arasında limanımızdan ve
Marmara limanlarından ANVERS,
ROTTERDAM, HAMBURG, ve
SKANDİNAVYA limanları için
emtia ticariye tahmil edecektir.Tafsîlât için Galata, Frenkyan
Hanında Theo. Reppen Vapur A-
centeliğine müracaat olunması. Tel.
B. O. 2274.**ORIENT MARE**Yakında SELANİK, VOLOS, PE-
RE, MARSİLYA ve CENOVA
için hareket edecek vapurlar:
EMILIO MORANDİ vapu-
ru 30 Kânunuevvelde doğru.Tafsîlât için Galata, Frenkyan
hanında Dabkoviç ve Şürekâisi, va-
pur acentasına müracaat. Tel. B. O.
2274.**KALKOLEOL****GRANULE**
DRAJE**Bahkyağı Hulâsası
VİTAMİN A. B. D. li**
hazmı kolay ve kokusuzdur.

MILLİYET MATBAASI